

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 — Fernruf 25-37 — Bezugspreise: In der Ostmark: Vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zeitungszustellgebühr
Postscheckkonto Wien Nr. 55030

II. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag 16. Mai 1942

Nr. 20

Zmagovit prodor nemških in zavezniških čet na polotoku Kerč

**Sovražne sile so bile naskočene in uničene - Naše čete so poraženim boljše-
vikom nepretrgoma za petami - Sovjeti so v tej prodorni bitki izgubili
40.000 ujetnikov, 197 tankov, 598 topov, 260 strojnic in vojnega materiala**

V svojem poročilu z dne 12. t. m. je vrhovno poveljstvo nemške vojske sporočilo uvodoma sledeče:

»Na polotoku Kerč so nemške in rumunske čete dne 8. maja s podporo močnih letalskih sil nastopile k napadu. Bitka je v polnem teku.«

Dan pozneje, dne 13. maja, je nemško vrhovno poveljstvo sporočilo javnosti sledeče:

»Bitka, zvezana s prodorom na suhozemni ožini Kerča je odložena. Končala je z uničenjem tamkaj naskočenih in obkoljenih sovražnih sil.

Doslej je sovražnik izgubil

40 000 ujetnikov,
197 tankov,
598 topov in
260 letal.

Neštevilni drugi vojni material je bil zaplenjen oziroma uničen. Zasedovanje poraženih ostankov sovražnika se nadaljuje nepretrgoma v smeri proti Kerču.«

To je kratko in jedrnat poročilo nemškega vrhovnega poveljstva. Nobenega dvoma ne more biti več o tem, da se je pričela zmagovita ofenziva nemških in zavezniških sil na južnem delu vzhodne fronte. Kdor pozna dosedanje stilizacije nemških vojni poročil, vé, kaj pomeni beseda uničenje. Nemški vojni stroj je sedaj zopet v polnem pogonu. Ves narod in z njim vsi zavezniki s ponosom beležijo novo veliko zmago na vzhodni fronti.

V ostalem pa so se razvijale operacije na vzhodni fronti v preteklem tednu po sledečem vrstnem redu:

Pretekli četrtek je vladal na mnogih delih vzhodne fronte mir. Samo v severnem odseku so se vršile lokalne, toda ostre borbe, v katerih je sovražnik zabeležil velike krvave izgube.

Po poročilu z dne 8. t. m. so nemške čete v kotlini reke Donec, jugovzhodno

Weltbild

od jezera Ilmen ter na fronti pri Volhovu odbile napade jaciših sovražnih sil, ki so izgubile enajst tankov. V Leningradu je izzvalo obstreljevanje nemške artilerije velike požare v vojaških napravah.

V Laplandiji so uničile nemške in finske čete v večdnevni bojih neko obkoljeno sovražno skupino. Sovražnik je pri tem izgubil razen velikega števila ujetnikov 1400 padlih in mnogo

vojnega materiala vsake vrste. Tudi na murmanskem fronti so bili razbiti mnogi sovražni odredi v obkoljevalnih operacijah.

Preteklo nedeljo je zabeležil sovražnik na fronti na daljnem severu zelo težke izgube v zraku. Nemški lovci so ob eni lastni izgubi sestrelili 26 letal, med njimi 22 tipa Hurricane. Bojni in strmoglavski odredi so razen tega uspešno bombardirali pristanišče Murmansk ter murmansko železnico.

Dne 12. t. m. je bilo sporočeno, da je nemško letalstvo v vodovju Kerča ter pred jugovzhodno obalo Azovskega morja potopilo dva transportnika s 5000 tonami ter nekaj malih ladij. Na ostali vzhodni fronti so se istega dne izjalovili posamezni sovražni napadi. Napadi nemških, hrvaških in rumunskih čet so bili uspešni.

V Laplandiji je izgubil sovražnik v teku uspešnih obrambnih bojev nemških in finskih čet v odseku Louhi v času od 24. aprila do 10. maja nad 11 000 mrtvih. V Ledenem morju in v pristanišču Murmansk so nemška bojna in strmoglavska letala uničila nek tovorni parnik z 8000 tonami ter neko malo ladjo. Štiri velike transportnike so nemška letala z bombami tako težko poškodovala, da je računati z njihovim uničenjem. Pred severnim rtom so bojna letala skupno s pomorskimi silami potopila neko sovražno podmornico.

Japonci so prekoračili mejo Indije

Iz Šanghaja poročajo: Japonske čete so strle poslednji angleški odpor v dolini Čindvin ter se približujejo v široki fronti meji Indije, ki so jo hitre japonske čete na nekaterih mestih že prekoračile. Japonsko letalstvo pa utira pot v Indijo. V frontnem odseku

Chittagong se približujejo japonske čete v naglih sunkih pristanišču istega imena. Chittagong je velikega pomena kot izhodišče železnice, ki vodi v Sadijo v Severnem Asamu. Lahke japonske pomorske sile že kontrolirajo obalni pas med Akyabom in Chitta-

PK-Aufn.: Kriegsbericht Janssen (Sch)

Batterie-Gelände wird trocken gelegt. Die Umgebung dieses Flakgeschützes ist vom Schmelzwasser in einen Sumpf verwandelt worden. Die Geschützbedienung baut deshalb Dämme und zieht Gräben, damit das Wasser abfließen kann.

Začetek zmagoslavnega pohoda

Vzhodna fronta je zopet oživila. Zima, o kateri so menili sovražni strategji, da je ohromela nemške armade, se je morala umakniti toplemu soncu. V smislu Führerjevega povelja so nastopili vojaki južnega dela ogromne vzhodne fronte ofenzivo, ki je pričela že 8. t. m. Prišlo je do prodorne bitke na suhozemni ožini polotoka Kerč in v nekaj dneh je bila bitka odločena v korist nemških in zavezniških armad. Kakor je razvidno iz poročil na prvi strani našega lista, je bila ta bitka po uradnem poročilu nemškega vrhovnega poveljstva odločena v dobrih štirih dneh. Končala je z uničenjem zaskočenih in obkoljenih sovražnih sil. Sovražnik je izgubil 40.000 mož, 197 tankov, 598 topov in 260 letal. Nešte-

gongom ter podpirajo prodiranje japonskih čet v južnem gorovju.

Na severu prodirajo japonske kolone pri svojih zasledovalnih operacijah proti edinicam angleškega generala Alexandra ob cesti, ki vodi v Imphal. Medtem pa nadaljujejo Japonci zasledovanje Čangkajškovih čet, ki so bile pri Mandalay-u, Lashi-u in pri Mitki-u poražene, že tudi na kitajskih tleh. Tako so Japonci iz Burme že prodrli v kitajsko pokrajino Jinnan, ki je še nekako pod oblastjo maršala Čangkajška. Kjerkoli se upirajo Kitajci, jih Japonci sproti vržejo iz njihovih postojank. Tudi na znameniti burmeški cesti, ki je služila maršalu Čangkajšku za dovoz ameriškega in angleškega orožja iz Burme, prodirajo Japonci zapadno od Yung-Pinga.

vilni drugi material je bil zaplenjen oziroma uničen. Nemške in zavezniške čete zasledujejo neumorno poražene ostanke sovražnih armad v smeri Kerča.

Že iz tega kratkega, jedrnatega in docela vojaškega poročila je razvidna vsa udarnost nemških in zavezniških vojakov, ki so sledili Führerjevemu povelju, da v tem poletju uničijo vojaško pošast bolševizma. Motili so se vsi tisti, ki so računali s tem, da je strašna zima uničila napadalni duh in žilavo odpornost nemškega vojaka. Nosilec ogromne obrambne fronte v tej strašni zimi je bil nemški vojak, ki je prestal vse muke in tegobe z nepopisnim junaštvom in tisto tiho fanatično zagrizenostjo, ki je lastna samo Nemcu. Zimska vojna v Rusiji je modelirala nov tip nemškega vojaka, kakor ga ne najdemo v nobenem od dosedanjih pohodov. Treba si je na fronti le ogledati te vojake, ki predstavljajo s svojimi zagorelimi, rjavimi obrazi in njih ostrimi potezami tip vojaka, ki pravzaprav ne pozna nobenih zaprek. Med njimi se nahajajo tudi mladi fantje, ki so prišli šele kot novinci na fronto. »Stara garda« je sestavljena iz moških, ki ne govorijo mnogo, niti napram novincem, ker tega ne bi razumeli. Zakon fronte je tak, da mora vsak izmed tovaršev doživeti sam, kar mu je usoda namenila. Ti stari frontni bojevniki na vzhodni fronti poznajo sleherno okolščino bojevanja, prav

tako pa tudi vsako napako, če jim odpove orožje. Vedno so dobre volje, dostopni so za vsako šalo, dokazujoč s tem, da jim huda zima ni uničila zdravega humorja.

Kljub temu pa je treba ugotoviti, da so postali ti vojaki, ki so pred dvema letoma sodelovali z mladostnim poletom pri zmagoslavnem pohodu na zapadu, resni možje. Vojna na vzhodu z vsem, kar so ti vojaki videli v »razu človeštva«, jim je zarisala v obraze silno resne poteze. Zima je bila neizprosna sovražnica. Ki je v preteklih mesecih zahtevala mnogo žrtev. Pa tudi tega sovražnika je premagala neuklonljiva volja nemškega vojaka, zmagati za vsako ceno. V tej zimi so počasi potekale ure, tako ponoči kakor tudi podnevi, zlasti pa vojakom, ki so bili vajeni prej samo prodirati in zavojevati. Kljub temu da je bilo treba včasih izvesti ta ali oni umik na nove utrjene črte, je pokazal nemški vojak, da njegova napadalna in bojna morala ni nikjer trpela. Treba je vedeti, da je bila zimska pozicijska vojna na vzhodu tudi za nemške vojake težka obremenitev in še večja preizkušnja, ki so jo sijajno prestali. Pozicijska vojna je zahtevala od vsakega bojevnika celega moža. Naši sovražniki so že na tistem triumfirali, češ, nemški vojak je izgubil svoj bojevni elan, njegove odporne sile so zlomljene. Ravno nasprotno: v sončnem svitu takozvane ruske pomladi na jugu je prešel nemški vojak k ofenzivi z močmi, ki so bile prekaljene v najostrejši zimi zadnjih 140 let. Pa ne samo to: izkušnje, ki si jih je nemški vojak pridobil v pozicijski vojni, so tako dragocene, da jih danes kar ne bi mogel pogrešati. Njegov humor, notranja odločnost, vzgoja k samostojni borbi in zaupanje v orožje, vse to nam je danes porok, da je nemška vojska prebolela »zimsko krizo« in da je zopet v polnem zaletu. Vsi vojaki, ki so prestali v Sovjetiji to strašno zimo, so trdno prepričani, da imajo že na osnovi svojega zimskega trpljenja pravico, sodelovati pri končnem obračunu z barbarskim bolševizmom. To je duh nemške vojske, ki uravnava vse svoje podvige po enih in istih načelih. Bitka, ki so jo nemški vojaki odločili na Kerču, je signal za veliko odločitev. To smo občutili vsi, ki smo preteklo sredo

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner; Hauptschriftleiter Friedrich Golob; alle in Marburg a. d. Draß. Badgasse 6.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juni 1941 gültig. Anfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung zahlt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugs-geldes.

Novi veliki uspehi nemških podmornic

**Nemške podmornice so v prvih desetih dneh meseca maja potopile 293.500 ton sovražnih ladij
Potek operacij v vojni z Anglijo in Ameriko**

Kakor smo že omenili v eni izmed zadnjih številčk našega lista, nadaljujejo nemške podmornice nepretrgoma in v sodelovanju z nemškim letalstvom ter nadmorskimi silami potapljanje sovražnega ladjevja, da bi tako uničile vedno večji del sovražne oskrbovalne plovbe. Velike uspehe so zabeležile nemške podmornice po uradnem poročilu preteklega četrtka v zapadnem delu Atlantika. Pred vzhodno obalo Severne Amerike ter v Karibijskem morju so namreč potopile 22 trgovskih ladij s skupno 138.000 tonami. Dva nadaljnja parnika s 17.000 tonami sta bila težko poškodovana s torpedi.

V Severni Afriki je nemško letalstvo razbilo zbirališče angleških motornih vozil ter neko vzletišče v puščavi. Na otoku Malta so nemški letalci bombardirali uspešno trdnjave in vzletišča, pred otokom Gozzo pa pomorske cilje.

V boju z Anglijo so nemška letala bombardirala važne vojaške cilje neke luke severno od Doverja. V noči na 7. t. m. je bilo nad zapadno in jugozapadno Nemčijo sestreljenih sedem angleških bombnikov, ki niso napravili nikake vojaške škode. Nočni letalski napadi so v noči na 8. t. m. veljali otoku Malta in angleškim dovoznim zvezam v Severni Afriki. Po noči in podnevu je nemško letalstvo bombardiralo vojaške cilje ob angleški obali v Kanalu ter ob izlivu reke Temze.

Dne 10. t. m. je nemško vrhovno poveljstvo sporočilo ponosno vest, da so nemške podmornice v nadaljevanju borbe proti sovražni plovbi potopile v ameriških vodah, v Karibijskem morju in v mehiškem zalivu 21 ladij s skupno 118.000 tonami.

Po poročilu z dne 10. t. m. so doslegli nemški in italijanski lovci nad Malto lepe uspehe. Ob eni sami lastni izgubi so namreč sestrelili 14 angleških lovskih letal. Odredi bojnega letalstva so medtem uspešno bombardirali vzletišča, v noči na 10. t. m. pa tudi vojaške cilje pristanišča Aleksandrija.

Nad južno Anglijo so lahka bojna letala metala svoje bombe na pristaniške in industrijske naprave.

11. maja je bilo sporočeno, da so nemški letalci bombardirali v luči La

Valetta neko angleško bojno ladjo, ki se je nahajala v ladjedelnici. Italijanski lovci so kot spremljevalci sestrelili osem, nemški lovci pa devet angleških letal v srditih bojih nad otokom.

V vodovju severno od Aleksandrije je neko letalo z bombami sežgalo neko sovražno tovorno ladjo s 5000 tonami.

V boju z Anglijo so nemška letala uspešno bombardirala neke tovarniške obrate v Folkestonu ter vojaška taborišča ob južni obali otoka.

Dne 12. t. m. je prispela vest, da so nemška bojna letala južno od Krete v valovih napadla neko skupino angleških rušilcev. Z bombami so potopila tri rušilce ter razen tega sestrelila dvoje angleških letal, ki so spremljali imenovani odred štirih rušilcev.

Pred nizozemsko obalo so trije angleški bombniki tipa Hudson napadli nemško spremljavo. Vsi trije bombniki so bili zbiti na tla.

V času od 1. do 10. maja je zgubilo angleško letalstvo 161 letal, od teh 32 nad Sredozemskim morjem in v Severni Afriki. V istem času je nemško letalstvo v boju z Anglijo zgubilo 42 lastnih letal.

Po poročilu z dne 13. t. m. so nemški in italijanski lovci sestrelili nad Malto enajst angleških lovcev tipa Spitfire. Tri druga sovražna letala so zbili Nemci nad severoafriško obalo.

Nad nizozemsko obalo ter ob vhodu v Kanal so se 12. t. m. vršili podnevu in ponoči spopadi med nemškimi vedetnimi ladjami in lahkimi angleškimi pomorskimi silami. Dva sovražna hitra čolna sta bila s polnimi zadetki poškodovana. Eden izmed naših čolnov se je potopil.

Velika japonska pomorska zmaga

Japonski cesarski glavni stan je sporočil dne 8. t. m., da so edinice cesarske mornarice, ki so operirale v vodovju Nove Gvineje, zalotile 6. maja močno kombinirano angleško-ameriško brodovje. Pri napadu dne 7. maja so v najhitrejšem času potopile ameriško bojno ladjo »California«. Težko poškodovana je bila angleška križarka razreda »Canberra« ter angleška bojna ladja tipa »Warspite«. 8. maja so japonske edinice potopile dva ameriška nosilca letal. Eden izmed njiju je pripadal razredu »Saratoga«, drugi pa razredu »Yorktown«.

Dne 9. maja je cesarski glavni stan naknadno še sporočil, da je bila neka sovražna križarka, čije tip in ime nista znana, težko poškodovana od torpednih letal, ki so se samomorilno vrgla na omenjeno ladjo. Obenem je bil nek sovražni rušilec potopljen. V tej pomorski bitki je bilo zbitih 89 sovražnih letal. Japonska mornarica je v tej bitki zgubila malega pomožnega nosilca letal, razen tega pa 31 letal. Angleško-ameriške bojne sile so prejele v tej bitki tako hude udarce, da je njih ofenzivna sila zlomljena. Angleške in ameriške edinice, ki so pobegnile pred uničujočim japonskim ognjem, so cilj zasledovanja japonskih edinic.

PK-Aufn.: Kriegsbericht Heise (Wb.)

Eingekesselt und vernichtet. Blick in eine überraschte sowjetische Stellung nach dem deutschen Sturm

poslušali po zvokih fanfar v nemški radio-emisiji ponosno poročilo o uničevalni bitki na južnem delu fronte. Ta silna bitka je bila že izvojevana v znamenju začetka zmagoslavnega pohoda. Nemški narod je ponosen na svoje vojake, ki pod Führerjevimi vodstvom ustvarjajo nove čudeže in velika, zgodovinska dejanja.

Nove laži in zavijanja Mr. Churchilla

Angieški ministrski predsednik je podal „poročilo svojega delovanja“ Churchill besni radi stalnih porazov Anglije

Grobokop britanskega imperija, Mr. Winston Churchill, je praznoval preteklo nedeljo drugo obletnico svoje žalostne vladavine. Ob tej priliki je imel pred mikrofonom angleškega radia govor, ki ga lahko imenujemo mojstrovino pijane zmešanosti in satanske propalosti. Churchill je besnel, ker ima Anglija v času njegove dveletne vladavine beležiti samo poraz za porazom. Churchill se zaveda, da je glavni krivec nesreče svojega ljudstva, zato je rohnal pred mikrofonom ter skušal zamegliti z lažmi in onemoglimi grožnjami ves rezultat svoje katastrofalne politike.

Treba je vedeti, da ima Churchill svoj življenjski cilj. Ta cilj je uničenje Nemčije. Churchill je nekoč odkrito dejal: »Nemčijo bom tako dolgo davil, dokler ne bo utihnilo njeno srce.« V svojem nedeljskem govoru se je stari lažnjivec drznil izpovedati, »da se je ravnotežje premaknilo v korist tistih, ki se borijo za svobodo«. Mnogo je Churchill govoril o pogreškah drugih, da bi tako zakril svoje lastne pogreške. O tem mora biti Churchill pač najboljšo poučen, saj slovi kot nekaj

»strokovnjak za pogreške«. Eno je prav gotovo: vsa politična pot in karijera Winstona Churchilla je ena sama veriga najtežjih političnih in vojaških pogrešk.

V svojem govoru je Churchill seveda pozabil dokazati, zakaj neki se je ravnotežje spremenilo v korist Anglije. Da bi mu olajšali njegovo mučno nalogo, hočemo v naslednjem in čisto točno na kratko skicirati le to, kar je bistveno pripomoglo k premaknitvi ravnotežja.

aprilu l. 1940 se je Churchill spustil v norveško pustolovščino pod geslom: »Ob norveški obali bomo zasedli vse tisto, kar smatramo, da je potrebno«. Na Norveškem se je pričela premaknitev ravnotežja.

28. maja 1940, po porazu v Flandriji, je izjavil Churchill pred Spodnjo zbornico: »Francoska in angleška armada bosta kljub zadnjim neuspehom v Holandiji in v Belgiji držali črto ob Sommi in Maginotovo črto. Mi bomo zmagali.« Štirinajst dni pozneje ni bila zlomljena samo Maginotova črta, nego je ležala vsa Francija na tleh. Medtem je povsem odrezana angleška ekspedicijska vojska jaderno odkurila preko Dunkirchena domov.

Marca 1941 je iznenadil Churchill angleški narod s poročilom o uporih vojnih hujskačev v Belgradu, in sicer z znanimi besedami: »Imam dobra poročila za Vas.« Štiri tedne pozneje je bila Jugoslavija vojaško oopravljena in Anglija je izgubila sleherno moč in upliv na evropskem kontinentu.

Prišel je nemški skok na otok Kreta

z naglim umikom Angležev, nato pa še ofenziva v Libiji, ki jo je Churchill imenoval »najmočnejši udarec za končno zmago. Tudi ta ofenziva se je zrušila, kakor se je že poprej zrušila in izjalovila angleška letalska non-stop-ofenziva.

8. decembra je spregovoril pred Spodnjo zbornico sledeče: »Poslali smo nekaj naših najlepših ladij na svoje postojanke na Daljnem vzhodu. Storjene so bile vse možne priprave. Prepričan sem, da se bomo dobro držali.« Dva dni pozneje, 10. decembra 1941, sta ležali bojni ladji »Prince of Wales« in »Repulse«, ponos angleškega vojnega brodograja, pred Singapurjem na morskem dnu.

Tudi ti porazi so slični kakor udarci v Hongkongu, Singapurju, v Holandski Indiji in v Burmi mnogo prispevali k »premaknitvi« Churchillovega »ravnotežja«.

Tako je izgubil Churchill na vsakem bojišču eno pozicijo za drugo, izgubljal je ladje, čete, vojni material, oporišča in pomožne narode. Istočasno pa se je drznil ta blebatač in pijanec zatrjevati, da se je ravnotežje »ugodno premaknilo za Anglijo«.

Da je Churchill v teku podajanja svoje dveletne vladne bilance zares besnel, je razvidno tudi iz dejstva, da je v tem govoru kronal vse svoje dosedanje laži in zavijanja. Churchill je namreč dejal, da uporabljajo nemške čete na vzhodni fronti strupene pline.

Churchill si je v svojih hudičevih namenih izmislil to laž, ki jo je nemško vrhovno poveljstvo že označilo kot navadno natolcevanje, ki naj bi samo imelo ta namen, da bi podžgalo lastne težke poraze.

Lakota v Iranu

in v Indiji

Iz Hsinkinga poročajo: Japonski poslanik v Teheranu, Ihi-kava, se je vrnil pravkar v glavno mesto Mandžurije ter je izjavil o priliki neke konference v tukajšnjem japonskem poslaništvu sledeče:

»Iran se nahaja v stanju lakote, ki se je poostрила z dneva v dan, odkar so deželo zasedle sovjetske in angleške čete. Gladovanje iranskih prebivalcev je posledica dejstva, da uporabljajo boljše in v Angliji obstoječe železnice in druge transportne možnosti za zgolj lastne dovoze živil. Iransko prebivalstvo posluša v radiu vesti in že zna razlikovati med izmišljotinami anglo-ameriških sil ter med ostalim svetom. Angležem in Amerikancem ne verjamejo Iranci mnogo. Končno bo pa itak zmagala resnica«.

Glede Indije je dejal poslanik Ihi-kava sledeče: »V Indiji vlada taka lakota, kakršne si ne moremo predstavljati. To je najhujši glad, kar ga pomni Indija. Lačne indijske mase tavajo ponoči okrog, da bi kjerkoli našle kaka živila. To stanje vlada povsod ob indijski obali, pa tudi v Vzhodni Afriki, in to vsled angleških evakuacijskih ukrepov, ki so pričeli z vdorom Japoncev v Indijski ocean. Evakuacijski sistem, ki so ga uvedli Angleži, je organiziran tako, da evakuirajo bogate ljudi na račun revežev. Kdor ostane na svojem mestu, mora računati z gladovanjem.«

Turčija gleda s skrbjo na Iran

V Iranu ječi 5 milijonov Turkov pod sovjetskimi bičem - Turško razmerje do Irana se tiče tudi Anglije

Iranski problem igra v turško-sovjetskih in turško-angleških odnosih veliko vlogo. Danes že ni več mogoče govoriti o turško-iranskih odnosih, čeprav je ostalo vse pri starem, kar se tiče pogodbenega stanja, in četudi vzdržujeta obe državi v Ankari in v Teheranu svoja diplomatska zastopstva. Izgleda, da iransko poslaništvo v Ankari ni več zmožno, izvrševati svojo misijo. Del osobja sploh ne posluša več, kaj mu zapoveduje od boljševikov in Angležev odvisna teheranska vlada. Nekateri uradniki iranskega poslaništva se tudi niso zmenili za to, da jih je Teheran odpoklical. K vsemu temu pa prihaja dejstvo, da v Iranu preganjajo pet milijonov Turkov, ki so izpostavljeni boljševičnemu terorju. Vse to je zakrivila turška zaveznica Anglija, ki je dala boljševikom v Iranu proste roke.

Z iranskim vprašanjem se bavijo skoro vsi turški listi, ki omenjajo

turško zaskrbljenost glede bratov onstran mej, ne da bi se globlje spuščali v obravnavanje ukrepov, ki bi jih utegnili v tem ali onem smislu podvzeti Turčija. Samo list »Džumhurijete« je v tem oziru napravil veliko izjemo. Imenovani list zahteva namreč od Anglije, naj uveljavi svoj upliv v Iranu v smeri pomiritve dežele. Anglija, tako sklepa list, je naravnost poklicana, intervenirati v Iranu. Zanimivo je tudi, da je v isti tiskarni, v kateri se tiska »Džumhurijete«, izšla posebna brošura, ki zahteva v strastnih sestavih zaščito za pet milijonov Turkov, ki so v Iranu izpostavljeni boljševičnemu terorju. Turčija je že dala razumeti, da so v Iranu dotaknjeni njeni življenjski interesi. To vprašanje pa pomeni istočasno obremenitev angleško-turških odnosov. Turčija je pa vsekakor previdna in še ni pokazala, kako neki bi zaščitila svoje ogožene interese.

Velika beda ameriškega ljudstva

Zanimive posameznosti o stanju v Zedinjenih državah - Izostanek trgovanja z Evropo je hud udarec za Ameriko

Kakor posnemamo po nemških listih, ki prejemajo svoje informacije preko Lizbone, dela v Zedinjenih državah vprašanje ureditve cen vsem odgovornim činiteljem hude skrbi. Obstoj veliki strah, da bodo cene narasle še dalje, pa četudi bi se storili in izvedli ti ali oni ukrepi. Na nekem banketu v Njujorku je izjavil vodja washingtonske komisije za cene, Kreccer, da so ameriški potrošniki že izgubili svojo bitko proti inflaciji. Istočasno z naraščanjem cen raste tudi beda in pomanjkanje v najširših ljudskih masah. Da bi vsaj nekoliko omilili najhujšo bedo, skušajo sedaj vprizarjati zbirke med premožnimi sloji. V listih pa tožijo, da padajo prispevki za reveže. Zbirajo tuči staro obleko, toda zbirka je bila naravnost klaverna. Volnenih stvari ni sploh bilo nič oddanih, dotičim se s plesnimi kostumi, ki so jih nekatere dame finejše družbe stavile na razpolago, ne da obleči revnih ljudi. Sedaj divja v Ameriki psihoza nakupovanja brez cilja in brez smisla. Za posamezne nogavice, ki jih je treba potem šele prebarvati in sestavljati, plačujejo naravnost fantastične oderuške cene.

Spričo takega položaja se je zdržnil njujorski vseučiliški profesor Dr.

Nadler, ki že vidi veliko nevarnost za ameriške multimilijonarje. Dr. Načler se boji, da se bodo bedni državljani spravili z nasiljem na premožnejše sloje. Ko so nedavno imeli bankirji neko sejo v hotelu Waldorf-Astoria, jih je dr. Nadler zato rotal, naj se ozirajo glede najemnin na padajoči življenjski standard ameriškega ljudstva. Dejal je načelje, da bodo morali bogati ameriški sloji v doglednem času spremeniti svoj luksurijsni način življenja ter ga zamenjati za bolj priprost način, ki bo odgovarjal resnosti vojne časa. Odkrito je dejal, da so Zedinjene države izgubile sila mnogo vsled izpadka trgovine z Evropo. Nikdo pa ne more reči, ali gre v tem slučaju za prehod ali za trajen pojav.

Tudi v Ameriki je še nekaj hrabrih ljudi, ki si upajo označevati prezidenta Roosevelta kot tistega moža, ki je odgovoren za rastočo bedo ameriškega ljudstva. Eden izmed teh mož je tudi Mr. Georg Christians, vodja gibanja za gospodarsko svobodo. Ker je imel le »predolg jezik«, ga je vtaknila ameriška vlada sedaj v ječo. S tem pa seveda niso odpravljani problemi, ki zadevajo biti ali ne biti ameriških širokih mas.

imperijalizem poražen in zbrisan. Indija ima danes izbiro med suženjstvom in med svobodo. Izbrati bo morala svobodo. Indijci imajo sedaj šanso za svoje življenje, Indija sama pa edinstveno zgodovinsko priložnost. Vse moje življenje je bilo nepregledna vrsta neprizanesljivega boja proti angleškemu imperijalizmu. Japonska, ki je v vojni z Ameriko in Anglijo, hoče uničiti anglo-ameriški imperijalizem na vzhodu. Skrajni čas je, da zgine anglo-ameriški imperijalizem, da se bo lahko 500 milijonov ljudi veselilo svoje svobode.«

Največja žrtev

Zgodba o hrabrem podčastniku, ki je razstrelil most, da bi rešil svojim tovarišem življenje, a je pri tem našel smrt.

PK. Bilo je čisto in mrzlo jutro. Neverjetno lepa je bila slika na daljnem obzorju, kjer je rumeno-rdeče sonce polagoma vstajalo višje. Kot polje demantov se je blestelo mnogo milijonov ledenih kristalov v jutranjem svitu vzhajajočega dne. Slika prav nič ni odgovarjala razpoloženju, ki je ležalo na pokrajini. Mrzlo noč so izpolnjevale praske v gozdovih. Tudi zjutraj so še odmevali posamezni streli. Snežni prah se je vsipaval z drevja. Nikdo ne vé, kje se nahajajo strelci. Nekje v grmičju gozda, pod bori, so se poskrili. Fronti ležita očdaljeni

samo nekaj sto metrov ena od druge. Za gozdove in vasi, za nižine in hribe se bijejo borbe.

Boljševiki so nastavili močne odrede in pošiljajo vedno nove mase v boj, ki jih melje počasi, toda sigurno. Tudi to noč je obležalo vse polno sovjetskih armistov v gozdu.

Četa si je poiskala v mali vasi onstran reke svoja prenočišča. Ob lesenem mostu, ki je podminiran, stoje budni stražniki. Može bulijo pridno naokrog ter pazijo na vsak šum, ki bi utegnil priti iz gozda. Vsako uro se izmenjajo straže. Ravno kar prihajajo novi stražniki. Naenkrat se ustavijo, da bi lažje prisluškovali. Ali ni bilo to brnenje motorjev? Tudi moške ob mostu so postali pozorni. Pogledi veljajo tudi nebu, toda nikjer ni videti ničesar. Nikjer ni videti kekega letala. Toda bučanje motorjev je vedno glasnejše, kakor da bi prišlo z one strani gozda. Sedaj ni nobenega dvoma več: boljševiki prihajajo s tanki! Eden izmed pešcev je zletel hitro v vas, drugi so skočili k robu gozda, kjer so že ležali stražniki za svojimi strojnimi. Spremljajoči podčastnik, ki se je udeležil tudi podminiranja mostu, je skočil bliskoma z mosta na led, da bi se umaknil krogom sovjetskih tankov. V njegovih možganih se je rodil v dramatičnih sekundah junaški sklep. Podčastnik vé, da je četa izgubljena, ako česežejo boljševiški tanki ono vas. Most mora v zrak. Podčastnik pozna položaj razstreliva. Medtem že drdrazo boljševiški tanki preko mostu. Za počasno vžiganje zažigalne vrvi ni več časa. Žrtvujoč lastno življenje je vtrgal podčastnik iz svojega škornja ročno granato, iztrgal iz nje znano malo vrv ter vfraknil granato med rastrelivo. Par sekund nato je zletel most v zrak. Napad sovražnih tankov se je izjalovil. Podčastnik pa je žrtvoval svoje življenje za svoje tovariše.

Kriegsbericht Franz Minnich.

Die Sonne verheisst den Sieg!

von RAD-Kriegsbericht Berg

»Das es das noch gibt. Wie schön erscheint uns heute die Welt!« Wir sitzen in der Mittagssonne und dösen vor sich hin. Warm brennen uns die Sonnenstrahlen auf den Leib. Der Schnee rutscht polternd vom Dache unserer Kate herunter. Ja, es ist Tauwetter heute!

Monatlang hat der eisige Atem des russischen Winters uns in seinem Bann gehalten. Tag und Nacht tobten die großen Schneestürme über die Weite der Steppen und verwehten alle Nachschubstraßen.

Wie hart waren diese Wintermonate für uns gewesen. Tag und Nacht standen wir Arbeitsmänner im tosenden Sturm auf der freien Steppe und schaufelten die hohen Schneewehen fort, damit die vielen tausend Nach-

Ura indijske svobode je napočila

Znani indijski voditelj Subhas Kandra Bose je imel po neki neimenovani radio-postaji govor, namenjen indijskemu narodu. V svojem govoru je prikazal izdajstvo in hinavščino, ki napolnjujeta politiko Velike Britanije. Svoj višek je dosegla ta politika s Crippsovimi potovanjem v Indijo. Dejstvo, da je Indija odklonila nesramno ponudbo Stafforda Crippsa, je osrečilo Indijce na vseh koncih in krajih sveta. Kljub temu — tako je dejal Bose — pa se mora sleherni Indijec zavedati, da je angleški imperijalizem tisti sovražnik, ki je Indijo oropal njene svobode pred več kot sto leti.

Bose je nadalje izjavil, da se je dalo nekaj Indijcev preslepiti od angleške propagande tako daleč, da so pozabili pravega sovražnika Indije in da govore o nekem japonskem, nemškem in italijanskem narodu. »Zagotavljam vam lahko«, je dejal Bose, »da želijo imenovane tri sile videti Indijo popolnoma svobodno, Indija si naj sama uredi svojo usodo. Imenovane sile so se odločile za uničenje angleškega imperijalizma. Naloga mlade indijske generacije obstoja v tem, da v nekem oziru izkoristi sedanjo mednarodno krizo, da bi tako iz pepela britanskega carstva vzrasla svobodna in ujedinjena Indija. Indija bo dosegla svojo svobodo samo tedaj, ako bo britanski

schubfahrzeuge frontwärts rollen konnten. Manch ein Kamerad erlitt eine Erfrierung. Manch ein Grab in der winterlich weissen Steppe birgt einen Angehörigen des Reichsarbeitsdienstes den eine sowjetische Kugel traf. Immer war der Himmel wolkenverhangen und grau, und die eisige Kälte ließ niemals nach. Heute aber taut es, heute scheint die Sonne!

Die steigende Sonne bringt uns den Endsieg näher, das wissen wir! Bald kommt der Sommer auch in die Steppen am Asow'schen Meere. Dann werden die Divisionen unserer Panzerarmee wieder auf den endlos langen Panzerstraßen rollen, den Sowjets den Todesstoß versetzen und das deutsche Schwert hineintragen in den riesengroßen Raum der östlichen Weite. Auch wir werden bei diesem Vormarsch dabei sein als Wegbereiter der Panzerarmee.

Nun liegt der harte Winter hinter uns, auf den die Sowjets noch ihre letzte Hoffnung setzten. Timoschenko versprach es Stalin, daß er die deutsche Herresgruppe der Südfront über den Dneper zurückwerfen würde.

Aber weder die verzweifelten Massenangriffe der Sowjets noch ihr einziger Bundesgenosse, der ihnen helfen konnte, der harte russische Winter, vermochten die deutsche Front zu zersprengen.

Hört ihr nicht schon im Geiste die Fanfaren der Sondermeldungen erklingen, Kameraden? Die Sonne, das ist der Sieg!

Enoletnica organizacije Steirischer Heimatbund

Preteklo nedeljo je bilo ravno leto dni, ko je izdal Gauleiter in Reichstatthalter dr. Sigfried Uiberreither v svojstvu šefa civilne uprave znano odredbo o ustanovitvi organizacije Steirischer Heimatbund. Vodstvo je poveril Gaurat-u Franz Steindl-u. S tem je bila ustanovljena organizacija, ki ji je bila poverjena naloga, voditi spodnještajerskega človeka duhovno in politično, da bi postal zavezan državljan Reicha in polnovreden član nemškega narodnega občestva.

Dan ustanovitve je bil mejnik zgodovinskega izmera. Vse od ustanovitve nemških obmejnih mark po Karlu Velikem pa do l. 1918 je bila Spodnja Štajerska del Nemčije ter je pod nemškim vodstvom izpolnjevala svoje naloge kot obmejna marka v političnem, kulturnem in gospodarskem oziru. S povratkom Spodnje Štajerske je dobilo staro poslanstvo dežele celo vrsto nadaljnjih ciljev. Štajerska je kot obmejni Gau Velike Nemčije stražnik in posredovalec ob vratih Reicha proti

Weltbild-NSV

Glückliche Mutter

Dan, posvečen našim materam

17. maj —
materinski dan
v Nemčiji

Nemški narod proslavlja 17. maja materinski dan. V nedeljo bodo milijoni nemških otrok podarili svojim mamicam v znak zahvale za podarjeno življenje in za vse storjene dobrote cvetlice in druga prihodna darila, da jim tako izkažejo vso nežnost otroške ljubezni.

Mati je vidno vtelešenje vsega dobrega in blagega. Materam se imamo zahvaliti toliko, da tega nikdar v življenju ne moremo povrniti. Beseda mati je najslajša muzika, ta beseda je akord, ki ga raztrga smrt na ustnicah tisočerih umirajočih. Matere zaslužijo, da jih častimo. Narod, ki svojih mater ne bi častil, bi bil prav tako nevreden svojega obstanka, kakor da ne bi častil svojih junakov. Možem in fantom, ki ščitijo domovino na frontah, so dale matere življenje, tiste matere, ki se jim krčijo srca, kadar pride žalostna vest, da je sina uničila kruta usoda.

Zberimo torej ob materinskem dnevu svoje misli! Posvetimo jih milijonom neimenovanih mater, ki doprinašajo dnevno svoje žrtve na oltar domovine. Pojem matere nas naj dviga iznad dogajanja naše dobe v sanje o boljšem in lepšem človečanstvu. Mati je vir vsega življenja. Ko se tako oddolžujemo živim materam, pa ne smemo pozabiti tudi tistih milijonov mater, ki jih krije zelena ruša in sveži grob. V duhu posadimo na njihove grobove najlepših rožic, ki so si jih zaslužile v svojem požrtvovalnem življenju.

Materam — zlasti junakinjam naše dobe — veljajo misli naroda na dan 17. maja. Naj bo ta dan po vsej Nemčiji kljub vojnim težavam dan veselja in radosti vseh naših mater!

jugovzhodu. Bistveni del izvedbe te naloge pripada baš Spodnji Štajerski.

Predpogoj za izpolnitev te naloge pa je sklenjena izravnava celokupnega spodnještajerskega prebivalstva. — Spodnja Štajerska zamore radi tega dajati kruha in dela samo tistim, ki se popolnoma priznavajo k Führer-ju in Reich-u in ki to svoje prostovoljno priznavanje stalno podkrepujejo tudi z deli.

Najprej se je odstranilo brezobzirno vse tiste elemente, o katerih je bilo jasno, da spričo njihovega razpoloženja napram nemštvu svojega stališča do Führer-ja in Reich-a nikdar ne bodo spremenili. Oditil pa so morali tudi tisti, ki so pripotovali v časih tuje vlade ter si na račun domačega prebivalstva ustvarili lažje življenjske pogoje, ne

da bi bili pognali korenine v spodnještajerski zemlji. Tako je bila ustvarjena podlaga za oblikovanje nove Spodnje Štajerske.

Domači Nemci, ki so bili brez političnih pravic, kulturno in gospodarsko pa preganjeni, so zamogli zapustiti svoje v letih narodnih borb ustvarjene obrambne pozicije ter se posvetiti skrbi in vodstvu domovini zvestega prebivalstva.

Skupnost spodnještajerskega prebivalstva, utrjena v skupni obrambi sovražnih tolp na vzhodu, se je obnesla tudi v borbi proti vsem domačim in zunanjim sovražnikom. Najbolj je prišla do izraza ta skupnost v letih 1914 do 1918 na bojiščih. Velik krvni davek, ki ga je plačala Spodnja Štajerska v minuli svetovni vojni, je zgovoren do-

kaz za to trditev. Tudi v jugoslovanski eri se kljub prizadevanju slovenske inteligence ni nič spremenilo glede dobrih ocnosajev, ki so vladali med spodnještajerskimi Nemci ter med domovini zvestimi Stajerci. V svojem notranjem bistvu je ostal spodnještajerski človek zvest nemškemu narodu in njegovemu vodstvu.

Organizacija 'Steirischer Heimatbund' je privikrat nudila Spodnještajercem priliko, pristopiti k nemškemu narodnemu občestvu ter tako postati nemški državljan v pravem pomenu besede. Z veseljem se je izreklo spodnještajersko prebivalstvo za Führer-ja in narod. 95 % prebivalstva se je potegovalo za sprejem v Heimatbund, ki je zamogel v najkrajšem času pričeti s svojim delovanjem. V vseh vaseh, trgih in mestih je nastalo novo življenje. Strumno in izravnano je nastopil Spodnještajerc svojo pot v nemško bodočnost.

Spodnještajerci so v minulemu letu vedno tudi z dejanji dokazali, da njih priznavanje k Führer-ju in Reich-u ni bilo le prazna beseda. Vsaka akcija, ki jo je izvedel Steirischer Heimatbund, je beležila uspehe.

Tako je dala Spodnja Štajerska okrog 3 in pol milijonov RM za vojno zimsko pomoč. To je vsota, ki je tudi največji svetlovidec nikakor ne bi bil pričakoval. Tako si je Spodnja Štajerska pri skupni oceni priborila eno prvih mest.

Nemške jezikovne tečaje je v minulemu letu obiskovalo 135 000 Spodnještajercv in že ob poteku prvega leta je opaziti, da se Spodnještajerci — zlasti na deželi — vedno bolj poslužujejo nemščine.

Deutsche Jugend in Wehrmannschaft sta nastala v okviru Heimatbunda in sta danes že popolnoma zrasla v novo narodno občestvo. 500 000 ljudi je našlo nazaj k svojemu narodu, od katerega ga loči danes samo še razlika jezika. Vzvišena je naloga, ki jo je poveril Führer Heimatbundu preko Gauleiter-ja. Nemci v tej deželi imajo dvojno obveznost. Izpolnjevatj morajo zvesto svoje dolžnosti kot člani nemškega naroda, obenem pa morajo olajševati domovini zvestemu prebivalstvu pot v nemško narodno občestvo. Kot vodilni ljudje imajo Nemci v tej deželi iste pravice, obenem pa tudi vzvišene dolžnosti. Najlepša nagrada pa je zavest vsakogar, da je pomagal izpolniti Führer-jevo povelje.

Kakor vodi pot v NSDAP za vsakega Nemca preko organizacije Steirischer Heimatbund, tako je prvič dobila politična organizacija pravico podeljevanja nemškega državljanstva. Vodstvo organizacije Steirischer Heimatbund lahko gleda s ponosom na storjeno delo. Kmalu bo ta obraz v definitivni obliki kot nemška Spodnja Štajerska svetil skozi vse pokrajine Velike Nemčije.

Naroči 'Štajerskega Gospodarja'!

(Scherl-Bilderdienst-M.)

Ein Arbeitsmann packt an

Auch er kämpft
mit zum Sieg für die Heimat

Reichsarbeitsdienst je častna služba

Tudi spodnještajerska dekleta bodo vstopile v to častno službo - Vzgoja potom dela za skupnost

V vseh delih Velike Nemčije se vijejo zastave državne delovne službe ženske mladine. Vsakdo pozna svečani simbol dveh žitnih klasov, med katerima stoji kljukasti križ. Ko sta bila beda in obup nemškega naroda na višku, so odšli poleg fantov tudi najboljša dekleta na deželo, da ne bi utonila v brezupnosti velemest. Tako se je spremenila prostovoljna delovna služba iz l. 1932 v trdno zasidrano nacionalsocialistično organizacijo. 26. junija 1935 je bila prostovoljna delovna služba v Nemčiji z državnim zakonom proglašena kot državna delovna obveznost. Ta institucija je postala dolžnost za mlado generacijo.

Reichsarbeitsführer Konstantin Hierl je od vsega početka povdaril: »Ta velika vzgojna šola naroda ni smela biti samo privilegij moških. Kakor šolska obveznost ni bila omejena samo na dečke, tako tudi dekleta ne morejo biti izključena od delovne službe.«

Prvič v zgodovini narodov si je država postavila nalogo, vzgojiti žensko mladino k zavestnemu življenju v občestvu.

Reichsarbeitsdienst je torej v smislu zakonskih določil častna služba. Ta služba naj usmeri nemško mladino v smislu nacionalsocializma k ljudskemu občestvu in k pravemu pojmovanju dela, zlasti pa k spoštovanju ročnega dela. Državna delovna služba izvršuje obče koristna dela.

V takih stavkih je zapopadeno jedro nacionalsocialističnega držanja, ki se nanaša na politično vzgojo mladine med 18. in 25. letom. Delo na kmetih, v otroških vrtcih in pri kmetijskih delavcih, ki imajo mnogo otrok, naj pokaže delovnim mladenkam, da nemški narod ne potrebuje modnih dam, vase zaljubljenih žensk ali pa samo gospodinj brez pravega obzorja. Nemška dekleta naj se zavedajo nevarnosti, ki obdaja nemški narod. Zato se morajo duševno in telesno privaditi delu, biti

morajo zdrave na duši in na telesu, da bodo tako pripravljene na bodoče naloge življenja.

Pot ženske delovne službe so nastopila v Nemčiji dekleta v stotisočih primerih. Spočetka jih obdaja nekaj strah pred to novostjo. So dekleta, ki prihajajo iz nežnega okrilja domače hiše, iz višjih šol in tudi iz velemestnih pisarnic. Eden izmed nemških policijskih revirjev jih pokliče, nato se zglašijo pri zglaševalnem uradu, nakar jih preišče uradni zdravnik. In nekega dne jim prinese poštni sel pisni vpoklic.

Mnogim je težko, posloviti se od domačih, v prvih dnevih jih muči tudi malo domotožje, toda kmalu zrasedo ta dekleta v veselo skupnost mladih ljudi, ki služijo svojemu narodu.

V 2000. taboriščih Velike Nemčije dela nad 100 000 mladenk (Arbeitsmaiden). V kratkem jih bo 130 000. V sedemurnem delovnem času pomagajo na kmetijah in v novih naselbinah. Nad 90 % dela velja podeželju, ostalo je porazdeljeno na pomožna dela v mestih, otroških vrtcih itd.

V prvih tednih ostanejo dekleta v taboriščih, kjer se morajo priučiti najvažnejšim hišnim opravilom. Obenem jih pripravijo na delo, ki ga bodo morale opravljati pri posameznih rodbinah. Prvi dan zunanje službe je poln radosti za delovne mladenke. Kmetica jim odkaže delo v gospodinjstvu, pri otrocih ali na polju. Sedem ur na dan dela dekle v kmetki rodbini in deli z njo vse veselje pa tudi skrbi.

Voditeljica taborišča obišče od časa do časa rodbino, pri kateri dela vpostavljenost dekle. Pri tej priliki se prepriča, da-li delo odgovarja močem dekleta in da-li ne škoduje njegovemu zdravju. Tako se vzdržuje tesna zveza med taboriščem in kmetijami. Nedeljo popoldan in ob večerih se prirejajo skupne igre, ki se jih udeležujejo tudi otroci. Vaški fantje in dekleta pa imajo svoje veselje, kadar

delovna dekleta zaplešejo narodne plese in zapojejo narodne pesmi.

Taborišča se nahajajo navadno v lepi okolici, v planinah, ob parkih, rekah, jezerih itd. Vsled njih položaja so tudi zbirališča za svečane vaše prireditve.

Delovne mladenke se vpoklicujejo za dobo šest mesecev. Tu pridejo v taborišča dekleta iz različnih pokrajin. Dekleta iz Ostmarke preživijo na ta način pol leta na Severnem Nemškem. Dekleta iz Rheinlanda pridejo v Slezijo itd. Prav tako je s poklici: abiturijentka dela skupno s tovarniško delavko, služkinja poleg mlade kmetice, otroška vrtnarica stoji poleg strojepiske. Vpoklicujejo se samo telesno in duševno zdrava ter moralno nepokvarjena dekleta.

Dekleta, ki delajo pri kmetih, obdujejo tudi pri istih, v ostalem pa imajo v taboriščih natančen dnevni red. Dekletom je zagotovljeno devet ur spanja. Njih zdravje je pod posebno zaščito Reichsarbeitsführerja. Zavarovano je tudi zdravniško nadzorstvo. Celokupno obleko jim stavi na razpolago državna delovna služba. Razen tega dobijo tudi nekaj denarja za dnevne potrebe.

Popoldan, kadar pridejo dekleta z dela, se nadaljuje služba v taborišču. Voditeljica jim daje politični pouk ter se vršijo razgovori o dogodkih dneva. Pouk se razteza tudi na narodno in hišno gospodarstvo. Izravnalni sport spada prav tako k dnevnemu redu. Mnogo se tudi poje. V skupni uri preživijo dekleta tudi zaton dneva.

V taboriščih vlada veselje, osrečujoč občutek delovne storitve in medsebojnega tovarištva. Kdor pride kot gost v tako taborišče, se ne more dovolj načuditi veselju do dela, ki vlada v teh taboriščih. Ni tudi lepšega poklica, kakor je poklic voditeljice državne delovne službe. Voditeljice odbirajo zelo skrbno ter jih izmenoma v praktični službi usposabljaajo za njihove naloge.

Reichsarbeitsdienst ženske mladine se je izza izbruh vojne na Führerjevo povelje podvojil. Nadaljnje povečanje je v teku. Že leto dni, pa je dekletom stavljen nova naloga. S posebnim Führerjevim ukazom so obvezali dekleta še k nadaljnjim šestim mesecem vojne pomožne službe.

Namen tega podaljšanja je v tem, da se sprostijo moške delovne moči. Dekleta in njih voditeljice so ponosne na to razširjeno nalogo. Tako pomagajo v pravi nacionalsocialistični skupnosti sodelovati pri velikem delu končne zmage.

Moški člani obvezne delovne službe pa imajo seveda povsem druge naloge. Oni pomagajo pri izsuševanju barij, pri velikih cestnih in komunikacijskih delih ter pri obnovitvenih delih v novo osvobojenih pokrajinah. Tako je Reichsarbeitsdienst častna služba nemške mladine obojega spola.

GOSPODARSTVO

Prehranjevalno- gospodarski tržni red kot fundament obrambne moči Reicha

O pojmu in nalogah totalne vojne se je že toliko pisalo, da ni več treba poka-zovati na načela, ki so nastala vsled razvoja v smeri k totalni vojni. Toliko pa je menda razumljivo že sleherni rojak, da nikakor ni mogoče zmagati brez najsakrajnejše koncentracije vseh gospodarskih sil, zlasti pa brez nemotenega funkcioniranja prehranjevalnega gospodarstva. V toliko stoje pred današnjo, v borbi se nahajajočo generacijo bridke izkušnje iz minule svetovne vojne.

Ako se omejimo na vprašanja prehranjevalno-gospodarske obrambe, stopa brez dvoma zahteva po izdatni oskrbi vojaštva najbolj v ospredje. Časi, ko so se armade preživljale s tem, kar so našle tam, kjer so se ravno nahajale, so že daleč za nami. Organiziran dovoz živeža mobilnim četam se je razvil sicer šele v 19. stoletju, toda vse od tistega časa je postal odločilno vprašanje vojskovanja. Po vsej pravici se torej lahko trdi, da je izdatna prehrana boreče se armade ravno tako važna kakor oskrba z municijo. V angleški armadi na primer izražajo to mnenje s pregovorom: »Armada maršira na svojem želodcu«. Nezadostna oskrba vodi razmeroma hitro do tega, da vojniki opešajo v hoji in borbenosti, čeprav ima upravljalna nemška vojaška zgodovina vse polno primerov, ki dokazujejo, da zamorejo posamezni nemški odredi tudi kljub pomanjkljivi oskrbi obdržati svoje pozicije.

Množine, ki jih je treba dovažati armadi, so ogromne. To je treba imeti pred očmi, ako hočemo izmeriti storitve, ki so potrebne na prehranjevalno-gospodarskem polju, da bi se ohranila bojna moč armade in končno tudi bojna volja pre-

bivalstva. Ako bi se bilo z organizacijo teh stvari začelo šele ob izbruhu vojne, bi bila brez dvoma nastala velika zmel-njava.

Bojujoči se armadi ne moremo razdeliti pravočasno in pravilno municije, ako municije sploh nimamo. Prav tako je regulirana vojno-gospodarska prehrana odvisna od potrebovanih količin. Kmetijska prehranjevalna bitka in prehranjevalno-gospodarski tržni red torej ne tvorita samo podlago splošne ljudske prehrane, temveč tudi fundament vojne oskrbe čet. V zadnjih mesecih smo opetovano opozarjali na ukrepe, ki so bili storjeni izra izbruh vojne v svrhu zavarovanja nemškega prehranjevalnega gospodarstva. Vsi ti ukrepi vojnega gospodarstva pa niso bili zamišljeni šele v trenutku izbruh vojne, temveč se jih je ravno tako načrtno pripravilo kakor vojaško in ostalo oborožitev. V to svrhu je bil ustanovljen ogromen aparat, ki je zajel najprej vse produkcijske, obdelovalne in razdelilne činitelje. Ugotoviti je bilo treba kapaciteto, zavarovati surovine ter končno tudi pot blaga od producenta do zadnjega potrošnika bodisi v civilnem prebivalstvu kakor tudi v vojski. Samo popolna kontrola poti vseh prehranjevalno-gospodarskih predmetov je omogočila pravično razdelitev po najkrajši poti. Ako je prehrana nemškega vojaka ne samo po kakovosti živila, temveč tudi po mnogoličnosti sprememb zadobila svoj sloves, je to pripisati prehranjevalno-gospodarskemu tržnemu redu, ki je za to ustvaril varno podlago. Nobenega dvoma torej ni, da je ta tržni red kljub par letom svoje obstoja bistveno ojačil obrambno moč nemške vojske.

✕ Ustanovitev Landesbauernschaft Kärnten. Reichsbauernführer je na predlog Reichsstatthalterja dr. Rainerja odredil ustanovitev Landesbauernschaft Kärnten (Koroška). Za Landesbauernführerja je bil imenovan kmetovalec Reinhold Huber iz Strom-Sirnitz-a.

✕ Nova ureditev izvoza sočivja iz Italije. V Italiji odreja vsako leto ob začetku vrtnarske oziroma kmetijske kampanje takozvane izvozne kontingente za sadje in sočivje. V tekočem letu se jabolka, hruške in hrovti ne bo izvažalo. Izvoz oranž, citron, mandarin in karfijsola je vezan od slučaja do slučaja na dovolilo fašističnega zavoda za zunanjo trgovino. Za izvoz zelenega stročnega fižola so potrebna lokalna pokrajinska dovolila. Ostale vrste sadja in sočivja, za katere ni potrebno dovolilo pristojnega ministrstva, se lahko svobodno izvažajo.

✕ Hrvatska pospešuje ureditev gnojišč in silosov. Hrvatsko kmetijsko ministrstvo je obljubilo za ureditev vsakega betoniranega gnojišča 1000 Kuna, za vsak silos pa po velikosti 1200 in 600 Kuna.

✕ Fluska in Švedska sta sklenili pretekli ponedeljek v Stockholmu trgovsko pogodbo, in sicer za dobo od 1. maja do 31. decembra 1942.

✕ Bolgarija ugotavlja svoje kmetijsko stanje. Meseca julija bodo v Bolgariji popisali živino in ploskev orne zemlje, da bi tako pridobili zanesljivo podlago za načrtno kmetijsko gospodarstvo.

✕ Bolgarija pričakuje letos izredno dobro letino vrtnih jagod. Obirali jih bodo šele junija. Svežih jagod pa radi transportnih težav ne bodo izvažali, pač pa marmelado. To marmelado bodo izvažali v sodih ponajveč v Nemčijo.

✕ Mednarodni vzorčni velesejem v Parizu se bo vršil koncem avgusta ali pa začetkom septembra.

✕ 60.000 obratov bodo ustavili v Zedinjenih državah. V Zedinjenih državah so ugotovili, da 126.000 obratov ni mogoče preurediti za vojno-produkcijske svrhe. Polovico teh obratov bodo radi tega ustavili do konca t. l.

✕ Bencina primanjkuje v Ameriki. Ker primanjkuje v Zedinjenih državah bencina, bodo počenši s 16. majem v 17 državah ameriškega vzhoda dobivali potrošniki samo polovico dosedanjih količin. Dobave olja in bencina za te države so se zelo skrčile.

✕ Uvedba enotnega ljudskega čevila v Bolgariji. V Bolgariji pričakujejo iz Nemčije posebne stroje, s katerimi bodo izdelovali novi tip ljudskega obnvala s podplati iz zapornih plošč (Sperrplatte). Najprej bodo spravili 200.000 parov takih enotnih čevljev na trg.

✕ Samo en odstotek živine je na Madžarskem zavarovan proti boleznim in nezgodam. To porazno stanje na polju kmetijskega zavarovanja je ugotovila Madžarska kmetijska družba na svojem zadnjem občnem zboru.

UMNI KMETOVALEC

Sestava in krmna vrednost krmil

Stvari, katere bomo obravnavali v naslednjih odstavkih, so za preprostega, neobolane kmetovalca težko razumljive. Vendar je za vsakega, tudi najpreprostejšega, ali celo vprav za najpreprostejšega kmečkega gospodarja neobhodno potrebno, da točno pozna sestavo in krmilno vrednost različnih krmil, s katerimi krmijo svojo živinico.

Potrudili se bomo, podati našim kmetovalcem najpotrebnejši ponk o sestavi in vrednosti krmil, v kar najbolj domači in razumljivi obliki, čitatelje pa prosimo, da z vso pazljivostjo čitajo odstavke za odstavkom in naj se potrudijo, da bodo povedano razumeli in si vtisnili v spomin.

1. Vrsto krmil.

Najvažnejše skupine krmil:

a) **Zelena krma.** V to skupino spadajo vsa krmila, ki jih pokosimo ali požanjevmo v zelenem stanju in takoj sveže pokrmimo. Krma, ki jo pokrmimo v zelenem svežem stanju, se izkoristi v najvišji meri, ker ne izgubi niti hranilnih snovi, niti »vitaminov«, to je snovi, ki se nahajajo samo v svežih rastlinah in so neizmerne važnosti za zdravje in razvoj živali. Slaba stran zelene krme pa je v tem, da vsebuje visok odstotek vode, radi česar krmiljenje z zgolj zeleno krmo lahko povzroči pri nekaterih vrstah živali drisko, drugih pa, predvsem delovnih, ne more oskrbeti z zadostno množino redilnih snovi.

b) **Ensilaza ali kisla krma** nastane iz zelene krme, katero v posebnih shrambah, takozvanih »silosih« ali ensilaznih stolpih (oziroma jamah) pustimo skisati na enak način, kakor se skisa kislo zelje v kadi. Pravilno prirejena ensilaza ohrani skoraj vse redilne snovi, ki jih je vsebovala kot zelena krma, tudi vitamine, in je visokovredna krma. Le na okus je treba živali šele privaditi.

c) **Seno** nastane iz zelene krme potom sušenja. Pri tem izhlapi iz krme skoraj vsa voda, izgubi pa se tudi nekaj hranilnih snovi. Če pa namaka seno med sušenjem dež, se izlužijo iz njega skoraj vse redilne snovi in ostane od sena le neprebavljiva slama.

d) **Slama** nastane iz zelenih delov rastlin, to je iz zelene krme, če pustimo, da rastline dozori. V tem primeru se redilni in lahkoprebavni sladkor oziroma škrob v rastlini spremeni v neprebavljivo snov, vlaknino, katere čisto obliko predstavljajo n. pr. lanena vlakna — predvino. Slama nima skoraj nobene vrednosti kot krma, je pa važna v toliko, ker tvori važno dopolnilno močnim krmilom, ki sicer vsebujejo mnogo hranilnih snovi, toda ne napolnijo živalim želodca, zato ne vzbudijo pri njih občutka sitosti in ne morejo sprožiti prebave. Zato krmimo k močnim krmilom slamo kot »zasitno krmco«.

e) **Okopavine** so podzemeljski deli, gomolji ali koreni rastlin, pri katerih pridelovanju je potrebno večkratno okopavanje zemlje, radi česar se jih je prišlo lme. Vse okopavine vsebujejo mnogo sladkorja, oziroma škroba, pa tudi — mnogo vode. So zelo osvežujoča krmila, posebno važna pozimi, in tudi različne vitamine vsebujejo, seveda le, ako jih krmimo sveže.

f) **Močna krmila.** Ta skupina obsega celo vrsto krmil, od katerih je večina rastlinskega izvora, to je seme, ali pa

ostanki semen (otrobi, tropine itd.) raznih poljedelskih rastlin; nekatera močna krmila pa so tudi živalskega izvora, n. pr. ribja moka, mesna krmna moka itd.

g) **Mleko** je krmilo, ki obsega vse za rast in razvoj mlade živali potrebne hranilne snovi v lahko prebavljivi obliki in v pravilnem sorazmerju. Zato je v prvih tednih mladitve nenadomestljivo.

h) **Klajno apno** in sol pravzaprav nista krmili, temveč le umetno nadomestilo za apno in sol, ki bi ju morala pravzaprav v dovoljni količini vsebovati naravna krma — seno. Vendar posebno nižinske mu senu primanjkuje i apna i soli, razen tega pa v sodobni živinoreji krmimo razen sena še visok odstotek drugih krmil, ki ne vsebujejo niti apna, niti soli. Velja torej: čim nižji odstotek krme tvori dobro seno, tem več je treba krmiti klajnega apna in soli!

2. Sestavine krmil.

Predvsem moramo pri krmilih razlikovati dve glavni sestavini: vodo in suho snov. Pri zeleni krmi in okopavinah tvori voda 80 do 90% celotne teže, vsa suha snov pa komaj 10 do 20%. Pa tudi seno in slama vsebuje 15 do 18% vode, otava celo do 24%. Nasprotno pa vsebujejo močna krmila le okoli 11%, laneno seme celo samo 7% vode.

Suha snov v krmilih sestoji iz rudninskega dela, ki ostane kot pepel, ako gorljiv (organski) del krmil sežgemo. Pepela je v posušenih rastlinskih krmilih do 8% celotne teže, pri zeleni krmi seveda komaj tretjino tega, torej do 2,5%.

Nadalje delimo suho snov krmila v prebavljivi in neprebavljivi del.

Neprebavljiva suha snov je v prvi vrsti vlaknina, torej ostarela slama rastlin. Neprebavljivo suho snov izločajo živali kot govno, odpadke ali blato.

Prebavljiva suha snov v krmilih pa obsega več različnih hranilnih snovi, od katerih so najvažnejše:

Beljakovine so najvažnejši sestavni del krmil in tudi najvažnejša sestavina tako rastlin, kakor tudi živalskega in človeškega telesa. Tvorijo se beljakovine edino v rastlinah, živali in ljudje pa jih morejo sprejemati v sebo samo potom uživanja rastlin (ali pa drugih živali). Velik odstotek beljakovin vsebuje v rastlinah zeleno listje, posebno pa semena, a pri živalih meso, jajca, kri, nohti, dlaka. Zato razpadajoča telesa živali tako smrdijo, kajti pri razpadanju beljakovin se oprošča plin dušik, ki je značilna sestavina beljakovin. Ker tudi gnoj vsebuje razpadajoče beljakovine, dušik, nam tudi ta smrdi.

Tolšče ali maščobe so važna sestavina rastlinskih in živalskih teles. Tvorijo se iz beljakovin in sladkorja, oziroma škroba. Pri rastlinah nazivamo tolšče »olje«, pri živalih pa »mast«, »loj« itd. Pri razpadanju tolšče se tvorijo razne kisline, zato zaudarjajo razpadajoče tolšče na kisto.

Sladkor in škrob sta dve obliki iste skupine hranilnih snovi, ki jih s skupnim imenom označujemo kot »ogljikovi vodani«, to pa zato, ker sestojijo — enako kot voda — iz kisika in vodika, razen tega pa še iz ogljika. Čisti ogljikovi vodani so predvsem sladkor in škrob, n. pr. v krompirju in moki, sadju, medu itd. Oglji-

kovi vodani pa se spremenijo lahko tudi v neprebavljivo obliko, to je, oleseni. Tako nastane slama, les. Kdor tega ne verjame, naj poskusi nastanek teh na drug način pojasniti, kot na tak, da se v vodi raztopljen sladkor, ki ga rastline in drevesa tvorijo v zelenem listju ter shranjujejo v deblu in vejah tik pod lubom, spremeni v les. »Letnice« v lesu niso nič drugega kot znamenja, koliko lesa se je v teku enega leta (rastne dobe) stvorilo iz sladkorja.

Pri spreminjanju lahko prebavljivega in redilnega sladkorja v neprebavljivo vlaknino (celulozo) in les smo se nalašč nekaj več pomudili, da bodo naši kmetovalci bolj razumeli, zakaj je važno, da zeleno krmo (travo, detelle itd.) pokosimo in posušimo, oz. ensiliramo, preden se je sladkor in škrob v njih začel spreminjati v vlaknino, to je, preden začnejo rastline »leseneti«.

V razpredelnici, ki jo priobčujemo, in katero naj bi vsak kmečki gospodar skrbno shranil, je navedeno za naša najvažnejša in najvažnejša krmila; kolikšen odstotek celotne teže vsebujejo vode, koliko suhih snovi skupno; odstotki suhe snovi so spet razdeljeni v odstotek neprebavljivih snovi in v prebavljive snovi, katerih odstotki, glede na celotno težo krmil, so spet posamično navedeni.

Kdor bo razpredelnico skrbno proučeval, bo odkril mnogo zanimivega v njih; n. pr. razliko v odstotku beljakovin pri travniškem in detelinem senu, pri otavi in lucerni; nadalje visok odstotek neprebavljive sušine pri slami, visok odstotek škroba pri krompirju, če ga primerjamo z ostalimi okopavinami itd.

Razpredelnica pa vsebuje razen podatkov o sestavinah posameznih krmil tudi različne podatke o krmilni vrednosti enega in drugega krmila.

3. Krmna vrednost krmil.

Vkljub temu da vsebuje ta ali ona krma tolikšen in tolikšen odstotek samo na sebi prebavljivih snovi, pa dejansko žival nek gotov del teh snovi ne prebavi, oziroma jih prebavi le počasi in s težavo. Zaradi tega so učenjaki izračunali za vsako krmilo tudi prebavljivost in sicer so vzeli kot 100% prebavljivo krmilo mleko; ječmen, ki ima prebavljivost označeno z 99, je torej skoraj popolnoma prebavljiv, to se pravi, vse hranilne snovi, ki so v tabeli kot prebavljive označene, živali tudi dejansko izrabijo 99%no. Slama pa n. pr., ki ima prebavljivost 43, je težko prebavljiva, zato izrabijo živali povprečno samo 43% onih snovi v njej, ki so sicer same po sebi prebavljive.

Škrobna vrednost krmila je številka, ki pove, iz koliko kilogramov škroba bi lahko napravila žival v svojem telesu toliko tolšče, kot je lahko napravi iz 100 kg dotične krme.

Mlečnoproizvajalna vrednost krmila nam kaže, koliko kilogramov škroba kot krmila nadomesti 100 kg dotičnega krmila glede na proizvajanje mleka. Krmila z visokim odstotkom beljakovin imajo precej višjo mlečnoproizvajalno vrednost, kot pa je njih škrobna vrednost.

Krmna enota vsebuje približno hranilne vrednosti, kot 1 kg ječmena. 100 kg krmila ima torej toliko krmnih enot, kolikor kilogramov ječmena odtehta kot krmilo. Zaradi ponazoritve je v razpredelnici izračunano tudi še, koliko kilogramov dotičnega krmila je treba za eno krmno enoto.

K podatkom v razpredelnici pristavljamo še, da so pač izračunani le približno, kar pa za naše namene, namreč: da spoznamo, kako različna je sestava in krmiska vrednost raznih krmil, popolnoma zadostuje.

Razen tega moramo upoštevati, da veljajo podatki le za zdravo, pravočasno in pravilno spravljeno krmo; seno, ki ga je dež izlužil, ima, kot smo že rekli, komaj tako vrednost kot slama, ali pa še manj: enako je vrednost ensilirane krme odvisna od tega, ali smo jo pravilno vkisali.

In še na nekaj moramo opozoriti: Vrednost posameznih krmil, ki jo imajo glede na vitamine, katere vsebujejo, ni upoštevana v naši razpredelnici. Pa so vendar nekatera krmila skoraj bolj važna zaradi svojih vitaminov, kot pa zaradi svoje krmiske vrednosti, tako n. pr. pozimi korenje in pesa. Nadalje imajo mnoge trave za živali zdravilno vrednost, zato je planinska paša in planinsko seno toliko cenjeno. Nasprotno pa nekatera krmila škodujejo posameznim vrstam živali, ali živalim v določeni starosti, zaradi svojih sestavin: tako vemo n. pr. da ni zdravo, krmiti pesnega listja v večji množini itd.

Vkljub vsem tem nepopolnostim pa služijo vendar razpredelnice s podatki glede sestave in krmiske vrednosti posameznih krmil kot temelj in vodilne smernice za krmljenje domačih živali naprednim kmetovalcem po vsem svetu. Tudi pri nas je skrajni čas, da zamenjamo dosednji način krmljenja živine, ki obstoji v tem, da dajemo živini, kar in kakor »pod roke pade«, in toliko, kolikor more pojesti, dokler imamo, kadar pa zmanjka, pa toliko da se ne zgrudi od stradeža — čas je da namesto takega krmljenja vpeljemo krmljenje na podlagi potrebe posameznih živali po posameznih hranilnih snoveh glede na težo, starost in korist, ki nam jo daje. Najprej moramo vedeti, koliko posamezna žival krme dnevno potrebuje, nato pa lahko s pomočjo razpredelnice o sestavi krmil izračunamo, koliko in kakšne krme bomo dotični živali dnevno krmili.

Razpredelnica o sestavi in krmiski vrednosti krmil

Krmilo	Vsebuje v %		Vsebuje prebavljivih snovi v %		100 kg krmila ima							
	vode	suhe snovi	beljakovin	tolšč	škroba (sladkorja)	vlaknine	Neprebavljivih snovi v % teže krmila	Prebavljivost	škrobno vrednost kg	mlečno proizvajalna vrednost kg	krmiskih enot	Za 1 krmisko enoto je treba krme kg
Zelena krma:												
Detelja, navadna	81	19	2'5	0'5	6'3	3'1	6'5	86	10'0	11'0	14'5	7'0
Lucerna	76	24	3'3	0'3	6'1	3'4	8'0	77	9'0	10'0	13'5	7'5
Trava, povprečno	70	30	2'4	0'4	6'3	3'2	17'5	88	10'0	11'0	14'5	7'0
Grašica	84	16	2'8	0'3	3'8	2'6	6'5	83	7'0	8'0	10'0	10'0
Koruza	83	17	0'8	0'2	5'7	2'8	7'5	83	7'5	8'0	10'0	10'0
Pesno listje	89	11	1'6	0'2	3'5	0'9	2'5	80	4'5	5'0	6'5	15'0
Ensilirana krma:												
Metuljinice (detelje, grašica itd.)	77	23	2'7	0'8	6'5	3'3	9'5	73	10'0	11'0	14'5	7'0
Ensilaža brez metuljinice	75	25	1'6	0'8	6'4	4'1	11'0	71	9'5	10'0	13'0	8'0
Seno:												
Dobro travniško seno	18	82	5'5	1'0	24'3	15'5	35'5	64	29'0	30'5	40'0	2'5
Otava, prav dobra	24	76	9'0	1'1	26'4	9'2	30'0	76	34'0	37'0	50'0	2'0
Deteljino seno, čisto	17	83	8'5	1'7	26'0	11'3	35'5	70	32'0	34'0	45'0	2'2
Seno lucerne	16	84	12'2	1'1	21'1	13'0	37'0	72	31'5	34'5	46'0	2'2
Slama:												
Pšenična	15	85	0'7	0'5	13'3	18'8	51'5	43	14'5	14'5	19'5	5'0
Ovsena	15	85	1'3	0'7	17'5	19'1	46'5	48	18'5	10'0	25'0	4'0
Okapavine:												
Krmiska pesa	89	11	1'0	—	7'4	0'7	1'0	87	7'5	7'5	10'0	10'0
Korenje	87	13	0'9	—	8'9	0'7	2'5	87	8'5	9'0	12'0	8'5
Krompir	75	25	1'7	—	18'9	—	4'5	95	18'5	19'0	25'5	4'0
Repa	91	9	0'9	—	5'6	0'7	1'5	87	6'4	6'0	8'0	12'5
Močna krmila:												
Ječmen	15	85	7'5	1'7	61'7	1'4	10'5	99	72'0	75'0	100'0	1'0
Oves	14	86	8'7	4'0	44'7	2'3	12'5	95	60'0	63'0	84'0	1'2
Koruza	14	86	7'2	4'2	63'7	1'6	26'5	95	76'0	79'0	105'0	1'0
Otrobi pšenični (in rženi)	14	86	13'1	3'2	39'9	2'3	28'0	92	46'5	60'0	80'0	1'3
Tropine lanene	11	89	25'7	8'7	27'1	4'7	22'5	97	73'0	85'0	113'0	0'9
Tropine sončnične	13	87	22'9	0'5	15'6	9'3	38'5	87	40'0	49'0	65'0	1'5
Ribja moka	11	89	43'6	11'0	—	—	34'5	100	64'0	84'0	112'0	0'9
Mleko, kravje, posneto	91	9	3'2	0'1	4'8	—	0'9	100	10'5	12'5	16'5	6'0
Mleko, kravje, neposneto	88	12	3'1	3'5	4'8	—	0'9	100	23'0	25'0	33'5	3'0

O takem načinu krmljenja bomo razpravljali prihodnjič. Ker bomo računali množino krmil na podlagi danes objavljene razpredelnice, opozarjamo ponovno, naj jo vsi kmečki gospodarji shranijo!

GOSPODARSKE VESTI

× Izvoz fižola žetve l. 1941 je v Turčiji zabranjen na podlagi posebne vladne odredbe.

× Izvoz bolgarskega vina v Nemčijo. V Berlinu so se vršila med pristojno bolgarsko komisijo in zastopniki nemške vlade pogajanja za izvoz bolgarskega vina v Nemčijo. Delegacija se je medtem že vrnila v Sofijo. Pred odhodom je bil sklenjen dogovor glede trdnih cen za bolgarska izvozna vina.

× Porast hranilnih vlog v Turčiji. Kakor izhaja iz letnega poročila Turške državne banke, so porasli depoziti in hranilne vloge od 274 na 365 milijonov turških funtov. Obtok bankovcev je narasel za 100 milijonov funtov ter znaša 512 milijonov funtov. Zlato kritje turškega funta znaša na podlagi uradnega zlatega tečaja 111 milijonov turških funtov.

× Madžarski vinski trg. Na madžarskem vinskem trgu vlada tudi sedaj še velika ponudba in majhno povpraševanje. Kvalitetna vina sploh ne najdejo pomembnih kupcev, dočim so v nižinah plačevali 14 do 14.50 pengov za kmečka in 14 do 15 pengov za vlastelinska vina.

Der Erfolg unserer Aufklärungs-Werbung

Seit Kriegsbeginn hat Chlorodont in Anzeigen, Plakaten und Filmen umfangreiche Aufklärung über die Wichtigkeit der Zahngesundheit und der richtigen Zahnpflege gegeben. In großer Anzahl wurde die Broschüre „Gesundheit ist kein Zufall“ angefordert und versandt. Der Erfolg zeigt sich in der wachsenden Erkenntnis für richtige Zahnpflege in breitesten Volkskreisen. Erhöhte Nachfrage nach Chlorodont ist ebenfalls eine Folge unserer Aufklärungsarbeit. Die Erzeugung von Chlorodont wird nach den zeitbedingten Möglichkeiten noch gesteigert. Wir bitten um Ihr Verständnis, wenn Sie Chlorodont in Ihrem Stammgeschäft nicht immer erhalten können.

PK.-Aufn.: Kriegsbericht Kramer (Wb.) Der Kommandant eines erfolgreichen U-Bootes berichtet dem Flottenchef von der letzten Unternehmung in nordamerikanischen Gewässern

MALE VESTI

* Der Führer hat dem Präsidenten der chinesischen Nationalregierung, Wang-tschingwei, anlässlich seines Geburtstages ein in herzlichen Worten gehaltenes Glückwunschtelegramm übermittelt.

* Reichsminister Rust je obiskal Marburg. Pretekli petek je prispel v Marburg iz Graz-a Reichsminister Rust v spremstvu Gauleiter-ja in Reichsstathalter-ja dr. Uiberreither-ja. Ogledal si je najprej zanimivosti mesta, nato pa je prisostvoval v ženskem učiteljsku telovadbi ter pouku zgodovine, petja in glasbe. Minister se je lepo izrazil o uspehih vojenk. Popoldan je minister Rust v spremstvu Gauleiter-ja in njegovega spremstva nadaljeval ogledovanje Spodnje Stajerske.

* »Verordnungs- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark«, t.j. odredbeni in uradni list, prinaša v številki 80 z dne 1. maja 1942 več važnih odredb. Prva se nanaša na ureditev zaposlitvenega razmerja in dovolilo rodbinskih podpor v slučaju vpo-klica. Druga odredba se nanaša na pre-ditv občinskega gospodarstva na Spod-njem Stajerskem. K temu pridejo še iz-vršilne odredbe k ureditvi občinskega gospodarstva, prav tako pa tudi navodilo o sestavi občinskih proračunov na Spod-njem Stajerskem v računskem letu 1942. Posebna odredba se nanaša na uvedbo obveznih identitetnih (osebni) legitima-cij za osebe, ki so pod zaščito in ki bi-vajo na Spodnjem Stajerskem. (Kakor znano, so pod zaščito vsi tisti, ki niso bili sprejeti z rdečo ali zeleno legitimacijo v Heimatbund, prav tako pa tudi ino-zemci brez veljavnega potnega lista svoje države). Obenem je izšla v omenjenem odredbenem listu že prva odredba, ki pravi, da morajo vsi zaščitenci, ki se imajo v smislu znane odredbe, javiti v času od 5. do 20. maja, o priliki svoje prijave zaprositi tudi za izstavitev take osebne karte, ki jim služi pred oblastmi in drugod v svrhu osebne legitimiranja.

* Prvenstvena odprava nosečih žensk in mladih mater v trgovinah. Urad Volkswohlfahrt in delovno-politični urad v zveznem vodstvu organizacije Steirischer Heimatbund sta se dogovorila v tem smislu, da je treba v trgovinah v prvi vrsti odpraviti noseče ženske in doječe mlade matere. V to svrhu dobijo take nakupovalke na predlog urada »Mutter und Kind« pri uradu Volkswohlfahrt dotične Ortsgruppe posebno legitimacijo, ki opravi-tuje do prvenstvene odprave v trgovinah. Legitimacije ni mogoče prenašati na druge osebe in je isto po zapadlosti od-dati v Ortsgrupp-i, ki jo je izstavila. Upo-rabiti jo je tudi samo za lastni nakup. Vsaka zloraba se bo kaznovala z odte-gnitvijo te legitimacije in še z ostro kaz-nijo. Trgovci morajo vsako tako zlorabo takoj javiti uradu Volkswohlfahrt. V trgo-vinah je torej prvenstveno odpraviti take ženske z omenjeno legitimacijo. Če bi kdo kaj ugovarjal, ga je zavrniti vljudno, toda odločno. Vsakdo mora uvideti, da potre-bujejo bodoče in doječe matere vsako možno olajšavo.

* Najprej Nemec, potem šele uradnik. Reichsminister za notranje zadeve dr. Frick je imel te dni pred sudetskimi uradniki v svečano okrašenem gledališču v Aussigu govor, v katerem se je dotak-nil tudi zadnjega Führerjevega govora. Tudi nemški uradnik — tako je dejal mi-nister — mora vse svoje nehanje in de-

(Bild: Archiv)

Gauleiter und Reichsstathalter Dr. Uiberreither empfing am Tage der nationalen Arbeit eine Abordnung von Bauern, Bäuerinnen und Landarbeitern aus sämtlichen Kreisbauernschaften mit ihren Kreisbauernführern unter Führung des Landesbauernführers Hainzl, um den Landvolk im Namen des Führers Dank und Anerkennung für die im Rahmen der Erzeugungsschlacht geleistete Arbeit auszusprechen

lanje usmeriti h končnemu cilju vseh naših prizadevanj: zmagi v sedanjih borbi. Nemški uradnik mora biti najprej Nemec in nacionalsocialist in šele potem uradnik. Z zadovoljstvom je mogel dr. Frick ugotoviti, da so nemški uradniki do danes izpolnili svoje dolžnosti. O priliki svojega dvodnevne bivanja v Sudeten-gau-u si je dr. Frick ogledal neko tovarno in neki vzgojni zavod, obenem pa je obiskal tudi ranjene vojake v nekem laza-retu.

* Smrtne obsodbe proti ljudskim škodljivcem. Pred posebnim sodiščem v Grazu so se te dni zagovarjali 57letni gostilničar Ludwig Damberger, njegova 44letna žena Antonia Damberger, 21letna hčerka Antonia Damberger, nadalje 56letni gostilničar Alois Sigl in njegova žena Aloisia Sigl, 50letni mesar Markus Maierbichler, vsi iz St. Peter, Freienstein pri Leobnu, radi tajnega klanja živine in prestopkov proti odredbam glede cen. Na zatožni klopi so se nahajali nadalje 43letni posestnik Ernst Reißer, 45letni Franz Soester, 40letni Josef Neubauer ter 37letni Rudolf Sedla-czek. Gostilničarka Damberger si je ustvarila pravcato organizacijo skupno z gostilničarjem Siglom in mesarjem Maierbichlerjem. Kupovali so pri kmetih brez izbire po mnogo višjih cenah govejo ži-vino, teleta in svinje, ki so jih v Reißer-jevih hlevih tajno klali. Sorger je vozil meso tajno v Leoben v gostilno Sigl in Damberger, kjer so meso izkuhali po mnogo višjih cenah, ne da bi zato zahtevali predpisane mesne karte. Na ta način so imenovani odtegnili splošni oskrbi nad 3000 kg mesa, pri čemer so plačevali za polovico in še višje cene. Glavna krivca Antonia Damberger in Markus Maierbichler sta bila obsojena na smrt. Gostilničarja Sigl in Damber-ger sta bila obsojena vsak na 10 let ječe. Posestnik Sorger je prejel 4 leta, Reißer 3 leta, Neubauer 15 mesecev, Antonia Damberger mlajša 2 leti, gostilničarka

Sigl 1 leto in nameščenec Sedlaček 18 mesecev težke ječe. Na manjše zaporne kazni je bilo obsojenih še 15 soobtožen-cev, ki so jim pomagali pri zločinskem delovanju. V času, ko mora ves narod nositi bremena vojne, je stroga kazen našla v vseh krogih polno razumevanja.

* Kreis Pettau je zabeležil v pretekli jeseni in zimi 796 tečajev nemščine s skupno 33.126 udeleženci. V jeseni se bo pričeto delo zopet nadaljevalo. Uspehi so bili odlični. V mnogih krajevnih skupinah so že izdali udeležencem v okviru skromnih, pristrčnih proslav spričevala. Posebno lep zaključek jezikovnega tečaja je bil v Haidinu, kjer je Kreisamtsleiter Ribitsch izpraševal 70 udeležencev. Pri tej priliki je ugotovil dober napredek, ki gre pri mnogih daleč preko tega, kar se je mislilo doseči v štirih letnikih. Kreis-amtsleiter Ribitsch je izrazil svoje veselje nad odličnim uspehom ter je ugotovil razveseljivo pripravljenost kmetkega prebivalstva, ki se hoče tudi kljub težkemu letnemu delu na poljih tedensko po dvakrat sestati z nadučiteljem in svrhu skupnega čitanja nemških sestavkov.

* Binkoštna počitnice bodo trajale le-tos štiri dni. Pričenjajo namreč 23. maja in končajo 26. maja. Otroci bodo torej v petek, dne 22. maja zadnjikrat v šoli in bodo morali priti v šolo v sredo, dne 27. maja. Tokrat ne bodo sprejeli spričeval.

* Nobenega nepotrebnega potovanja o Binkošti! Ker morajo državne železnice spričo vojnih razmer premagovati v oja-čenem obsegu vojno-transportne naloge, ki jih je mogoče rešiti samo s skrajnim izrabljanjem vseh obratnih sredstev in osebja, se poziva prebivalstvo tudi glede letošnjih Binkošti, da podpre državne že-leznice v prizadevanju, rezervirati loko-motive, vagoni in osebje v zahtevanem obsegu za našo vojsko. Najuspešneje bo pomagalo prebivalstvo na ta način, da bo opustilo vsako potovanje po železnici, v kolikor ni res nujno potrebno. Taka po-

Svečano odkritje vojaškega spomenika v Marburg-u

V nedeljo, dne 17. maja se bodo zbrali v Marburgu v parku bivše kadetnice poleg mnogih častnih gostov s strani vojaških in civilnih oblasti bivši pripadniki nekdanjega slavnega 47. pešpolka, ki je bil nekdanji hišni regiment lepega obdramskega mesta. Omenjenega dne se vrši namreč ob 11.15 uri v parku kadetnice svečano odkritje spomenika v svetovni vojni padlim vojakom bivšega pešpolka št. 47. Po oficijelni slovesnosti si bodo udeleženci ogledali kadetnico, oziroma vojašnico ter se nato zbrali k skupnemu obedu.

Istega dne ob 15. uri se bo vršil na vrtu Gambinove dvorane tovariški sestanek bivših »47 erjev«. Sodelovala bosta vojaška godba in Marburger Männergesangverein.

Napovedana slavnost je dokaz, da tradicije slavnega 47. pešpolka niso izumrle. Med nami je še mnogo pripadnikov tega pešpolka, ki si je v svetovni vojni priboril toliko lepih zmag. Celih 23 let se ni smel oživetiti spomin na te tradicije, ki jih hočejo tovariši — pripadniki tega regimenta — odslej skrbno čuvati in negovati.

tovanja je mogoče odložiti, vojno-vажne transporte pa ne.

* Severoirski parlamentarci zahtevajo osvoboditev svojih rojakov iz londonskih ječ. Kakor poroča »News Chronicle«, so sklenili nacionalni člani severoirskega parlamenta in senata v Belfastu resolucijo, ki zahteva takojšnjo osvoboditev irskih rojakov iz angleških ječ. Zlasti zahtevajo osvoboditev irskega poslanca Cahrl Healy-ja, ki ga je dal zapreti angleški notranji minister. Imenovani poslanec se nahaja v jetnišnici Brixton v Londonu.

* Dobra klofuta za Churchilla. O človečanskem postopanju poveljnikov nemških podmornic poroča angleški kanonir Edward Elliot toliko lepega, da so morali celo listi »Daily Sketch«, »Daily Herald« in še drugi časopisi ponatisniti njegove izjave. Njegova ladja je bila torpedirana nekje v Južnem Atlantiku. Elliotu se je posrečilo, splaziti na neko tramovje ter poleg tega še rešiti nekega tovariša. Par dni so plovili brodomci na svojem splavu v pekočem soncu in v stalnem strahu glede morskih psov. Četrtega dne se je pojavila nemška podmornica. Komandant je obžaloval, da jih ne more vzeti radi pomanjkanja prostora na krov, vendar jih je tolažil ter jim dal hrane in pitne vode. Kmalu nato jih je rešila neka angleška vojna ladja.

* Leistungen eines deutschen Kampffliegerverbandes. Ein deutscher Kampffliegerverband konnte seinen 4000. Feindeinsatz verzeichnen. Dieser Verband hat über 3 Millionen Kilogramm Bomben und Sprengkörper abgeworfen und in 10.000 Flugstunden über 3.5 Millionen Kilometer zurückgelegt.

* Znižanje obrokov kruha v Turčiji. Ne samo v Carigradu, tudi v Ankari so zmanjšali obroke kruha za vsako osebo. Vsakega drugega dne prejmejo potrošniki samo polovico dosedanjega obroka. Tri dni v tednu prejmejo odrasli samo po 150 gramov kruha.

* 2069 novih šol v romunski Transilistriji. Romuni so v novo osvobojenih pokrajinah ustanovili 2069 novih šol, ki jih poseja nad 250.000 učencev.

* Australien, das stoffreichste Land der Welt, hat sich genötigt gesehen, die Kleiderstoffe zu rationieren. Als die Bevölkerung davon Kunde erhielt, erfolgte ein Sturm auf die Konfektionsgeschäfte.

* Teden bolgarske knjige. V času od 17. do 24. maja bodo v Sofiji priredili »Dan bolgarske knjige«. 15 skupin bolgarskih književnikov bo priredilo posebno književna predavanja itd.

* Zlet bolgarskih »Junakov« se bo vršil počenši s 17. majem pod pokroviteljstvom carja Borisa v Bitolju.

* Stanje portugalskega kolonijalnega imperija. V Lizboni se je vršil te dni takozvani kolonijalni teden, ki ga je zaključil s svojim predavanjem vseučiliški profesor Emidio da Silva. Zgodovina portugalske kolonizacije — tako je dejal profesor da Silva — je edinstvena veriga junaških činov in požrtvovanja za domovino. V kolonijah, ki jih upravlja Portugalska, vlada danes mir in red, ne oziroma se na to, da so neločljivo povezane s Portugalsko. Portugalsko kolonijalno carstvo je preživel že marsikateri vihar in bo izšlo tudi iz teh zmešnjav v nezmanjšani obliki.

* Spominska proslava za 65 padlih japonskih vojniš poročevalcev. V spomin na 65 japonskih vojniš poročevalcev, ki so doslej v Mandžuriji, na Kitajskem ter pri zadnjih operacijah v izpolnjevanju svojih dolžnosti izgubili svoje življenje, se je vršila v ponedeljek v tokijski mestni hiši žalna proslava. Svečanega čina so se udeležili ministrski predsednik Tojo, mornariški minister admiral Šimada, tokijski župan, mnogi častniki in sorodniki padlih junakov. Polkovnik Jahagi in korvetni kapitan Hirada sta v spominskih govorih proslavila junaška dejanja padlih častnikov.

* Japonski odredi, ki nadaljujejo čiščenje jugozapadnega dela kitajske pokrajine Santung, so po poročilu agencije Domei obkolili 2000 mož pod poveljstvom generala Čučinčina ter jih uničili. V času od zadnjega aprila do 10. maja so Japonci v teku čiščenja ujeli 1800 Kitajcev. Zaplenili so 2782 pušk, 38 težkih strojin in pet metalcev min. Sovražnik je razen tega izgubil 6206 padlih.

* Zaprte trgovine v Angliji. Kakor poroča »Svenska Dagbladet«, je položaj angleške trgovine na drobno naravnost katastrofalen. Po mnenju lista bo ob koncu t. l. samo še polovica trgovin, kolikor jih je obstajalo pred vojno, imela svoja vrata odprta. V Glasgowu je že 14% vseh trgovin zaprtih, v mestu Leeds celo 19%.

* Vangčingvaj pri mandžurskem cesarju. Kakor poroča agencija Kokusu, je sprejel mandžurski cesar pretekli petek kitajskega ministrskega predsednika Vangčingvaja in njegove spremljevalce v posebni avdienci.

* Lord Gort je imel slab sprejem na Malti. Kakor poroča angleška poročevalska služba, je prispel novi guverner Malte, lord Gort, sredi letalskega alarma na svoje novo službeno mesto.

* Italija je proslavila 9. maja »Dan Imperija«, t. j. obletnico dneva, ko je Mussolini z balkona Venetjanske palače, po zlomu neguševe vladavine v Etiopiji, proglasil ustanovitev Rimskega imperija. V Rimu so ob tej priliki priredili velike vojaške svečanosti in parade, zvezane s razdelitvijo Zlate kolajne.

* 800.000 brutoregistrskih ton v mesecu. Poslanec angleške neodvisne delavske stranke Mac Govern je izjavil v nekem govoru, ki ga je imel nekje na Skotlanskem, da je bilo v zadnjih dveh mesecih potopljenih po 800.000 brutoregistrskih ton zavezniške tonaže. »To lahko mirno povem«, je dejal govornik, »ker bodo uradne številke itak v kratkem objavljene.«

* Spremembe v albanski vladi. Tajnik fašistične stranke Albanije, Jup Kacici, je izstopil iz vlade. Na njegovo mesto je dospel strankin tajnik Kole Bib Mirakaj. Prav tako se je albanski pravosodni minister dr. Hasan Dosti posvetil sodniškimu poklicu. Posle pravosodnega ministristva bo do nadaljnjega vodil ministrski predsednik Mustafa Uja Kruja. Dosedanji šef ceremonijela in civilne hiše državnega namestnika, Ekrem Vlora, je bil imenovan za ministra za osvobodene pokrajine.

* Kongres za vojno kirurgijo v Rimu. V času od 24. do 26. maja se bo vršil v Rimu kongres za vojno kirurgijo, ki ga je organiziralo italijansko vojno ministristvo. Kongresa se bodo udeležili zastopniki Nemčije, Madžarske, Hrvaške, Bolgarije, Rumunije in Albanije. S kongresom bo zvezana razstava vojaškega sanitetnega udejstvovanja.

* Nova mednarodna akademija. V Berlinu so imeli pred kratkim zborovanje upravni znanstveniki in praktiki iz 14 držav. Ob koncu svojega zasedanja so sklenili ustanovitev »Mednarodne akademije za državno in upravno znanost« s sedežem v Berlinu. Za predsednika je bil po želji soglasno izvoljen državni tajnik nemškega pravosodnega ministristva dr. Stuckart. Podpredsednike dobijo Madžarska, Španija in Italija.

* Ljubljanski grad dobi novo obliko. Kakor znano, je kupila ljubljanski grad mestna občina ljubljanska po svetovni vojni za 60.000 kron. Sedaj služi grad sto rodbinam, ki so brez strehe, kot bivališče. Že pred leti so pričeli z olepševalnimi deli na ljubljanskem gradu. V to svrhu so prenovili meščansko bastijo ter zgradili monumentalni vhod h gradu. Sedaj urejajo novo grajsko restavracijo z razgledno teraso in novo grajsko klet.

* Angleški magnatje ne poznajo ljudskega občestva. O tem je nazorno poročal znani londonski časnikar Hickey v listu »Daily Express«. Hickey je objavil prosopek nekega razkošnega hotela, ki se nahaja v bližini mesta Exeter. Kakor znano, so nemški letalci v znamenju maščevanja za bombardiranje nemškega civilnega prebivalstva in kulturnih spomenikov težko razrušili mesto Exeter. V Exeteru so ostali po bombardementu tisoči ljudje brez strehe in hrane, toda nihče se ni brigal za to, da bi jim pomagal. Istočasno pa dela omenjeni hotel reklamo za »najbolj razvajene goste«, češ, da ima hiša luksurijsen komfort v vsakem prostoru. Zajutrek lahko dobijo gostje v posteljah itd. Tu se vidi, kako je liberalizem pokvaril vodilno angleško družbo.

* Za sklenjeno protiboljševiško fronto na Portugalskem se zavzema znani portugalski zgodovinar in antiboljševiški borec Pimenta v listu »A Voz«.

Občevanje z vojnimi ujetniki prepovedano!

Občevanje z vojnimi ujetniki urejajo točni in strogi predpisi, ki se jih morajo samo po sebi umevno držati vse osebe, ki pridejo v stik z vojnimi ujetniki pri svojih poklicnih opravkih. Skupnost naroda in pred vsem bojujoča se fronta nimata nikakega razumevanja za to, da se napram vojnimi ujetnikom, ki so stali pred našimi vojniki z orožjem v rokah, da bi uničili Reich in našo domovino, postopa v kmetijskih obratih ali na drugih delovnih mestih iz napačno pojmovane dobrosrčnosti na zaupljiv način. Svoji časti in našim vojakom smo dolžni, da se napram ujetnikom postopa korektno, toda vzdržno.

Sele pred kratkim so oblastj opozorili na to, da so pri svojih ujetnikih našli ter zaplenili tobak in jestvine, ki so jih prejeli ti ujetniki na svojih delovnih mestih ter na poteh tja večinoma od strani žensk. Tako postopanje in sploh vsako zaupljivo občevanje z ujetniki je najstrožje zabranjeno in kaznivo. Taki postopki tudi ne najdejo milosti pred sodnikom. To dokazuje sodba, ki jo je izreklo posebno sodišče v Graz-u nad neko kmetijsko delavko, ki je prejela radi svojega nečastnega zadržanja napram nekemu vojnemu ujetniku 2 leti težke ječe.

* **Tudi gume primanjkuje v Zedinjenih državah.** V Zedinjenih državah se časopisje sicer zelo trudi, da bi nekako prikrito silne težave, ki jih ima državna uprava glede nabave gume za avtomobile. Nikakor pa ne morejo spraviti s sveta dejstva, da morajo v Ameriki na vse kriplje zbirati staro gumo. Kakor poročajo iz Washingtona, so izvedenci izjavili pred kongresom, da bo treba radi kritja potreb ameriške vojske zapleniti gumo kakor tudi privatne avtomobile. Izdali bodo tudi naredbo, da avtomobili ne smejo voziti nad 65 kilometrov brzine na uro, da bi se tako vsaj nekaj gume prištedilo. Kdor bi se pregrešil proti tej odredbi, bo moral oddati svoj avtomobil.

* **Reuter laže, ko govori o »plinski vojni«** na Krimu. Iz Berlina poročajo: Angleška agencija Reuter razširja vest, da so nemške čete v borbah na Krimu uporabljale mine s strupenim plinom. Vrhovno poveljstvo nemške vojske sporoča k temu uradno, da je ta trditev lažljiva. Kakor znano, je storil angleški veleposlanik Henderson svoj poslednji uradni korak v Berlinu, ko je oddal izjavo, da je Anglija pripravljena, spoštovati določbe Ženevskega protokola z dne 17. junija 1925, nanašajoče se na plinsko vojno. Nemčija je nato odgovorila, da je prav tako pripravljena, spoštovati ta dogovor, v kolikor ga Anglija ne bi kršila.

* **Angleški vojni svet »za bližnji vzhod«.** Kakor poročajo iz Ankare, je sklenilo angleško vrhovno poveljstvo skupno z Amerikanci ustanovitev »Vojnega sveta z bližnjim vzhodom«. V tem vojnem svetu bodo baje zastopani predstavniki Sirije, Libanona, Iraka, Transjordanije in Palestine.

* **Spopadi s komunisti na Kubi.** Kakor poročajo iz Havane na otoku Kuba, je prišlo v mestu Santo Spirito (pokrajina Santa Clara) do divjih spopadov med komunisti in pristaši prejšnjega prezidenta. Tri mrtvece in deset težko ranjenih je zabeležila ta krvava bilanca. Policija je aretirala nad 300 oseb.

* **Veliko razočaranje v Čungkingu.** Kratki angleški odpor v Hongkongu, Singapurju in Rangunju je v Kitajski, ki jo je komandira maršal Čungkajšek, izzval veliko razočaranje. Tako poroča posebni dopisnik nekega švicarskega lista. Kitajci so bili vsled teh angleških porazov prizadeti mnogo bolj, kakor si to morejo predstavljati v Evropi. Kitajci so zelo razočarani nad dejstvom, da se je angleški odpor povsod zlomil že ob prvem napadu Japoncev.

* **Angleži hočejo uničiti egiptovsko kmetijstvo.** V Kairi so razširjene vesti, da nameravajo Angleži podminirati ogromne zatvornice Nila pri Assuanu ter južno od prestolnice Kaire. V hodnike, ki so vzdani v te ogromne zatvornice, so angleški pionirji vzdali velike eksplozivne kaverne, ki jih polnijo z razstrelivom. V slučaju, da bi Angleži po svojem umiku iz Egipta res razstrelili te silne zatvornice, bi to pomenilo uničenje kmetijskega prebivalstva in gladovanje. Lakota bi v tem slučaju zavzela izmere, ki se jih ni mogoče predstaviti, ker napaja reka Nil vsa egiptovska polja in kulture. Stvar hočejo spraviti pred egiptovski parlament, kjer se bodo o tem vrstile še zanimive debate.

* **Zedinjene države dajejo republik Čile samo eno četrtino normalne potrebe bencina.** Ker primanjkuje Zedinjenim državam pretrolejskih ladij za prevoz nafte itd., dobiva republika Čile samo četrtino svoje potrebe bencina.

* **Churchill se je vsekakor nesmrtno blamiral.** Velika napadalna bitka na polotoku Kerč je našla v italijanskem tisku pretekle srede živahnega odmeva. Tako podčrtuje »Messaggero« dejstvo, da so se vršile velike operacije na Kerču že dva dni, ko je Churchill v svojem govoru dne 10. maja izjavil, da je nemški napad na vzhodni fronti doslej izostal. Ako Churchill in resnici ni ničesar vedel o tem napadu, je s tem podan dokaz, kako najhno je zaupanje boljševikov napram zavezniku onstran Kanala. Ako je pa vedel o tem, je zopet pokazal vsemu svetu, kako drzno ume lagati. V enem in v drugem slučaju se je »prerok« Churchill nesmrtno blamiral.

* **Japonci so imeli velik plen v Jinanu.** Japonske čete, ki prodirajo na cesti iz Burme v Čungkajškovo pokrajino Jinan, so zaplenile velike množice vojnega materiala, ki je bil namenjen prvotno za Čungking. Med naposled zaplenjenim materialom se je nahajalo 15 tankov, šest oklopnih avtomobilov, 1200 motornih vozil, 20 strojnic ter veliko pušk, ročnih granat in municije.

* **Naslednik lorda Gorta v Gibraltarju.** Kakor poročajo gibraltarski listi, je preteklo soboto generalmajor Sir Colin Jardine prevzel uradno poveljstvo nad angleškimi četami in posadko v Gibraltarju. Kakor poročamo na drugem mestu, je prevzel njegov prednik lord Gort vrhovno poveljstvo na Malti. Do poraza v Dünkirchenu je bil Jardine osebni adjutant lorda Gorta v Franciji.

* **Grške izgube v I. 1940/41.** Po uradnem poročilu je Grčija izgubila v vojni 1940/41 715 častnikov in 1266 mož, ki so padli na bojišču. 37 častnikov in 1391 mož pogrešajo, število ranjencev pa znaša 1318 častnikov in 60.312 mož.

* **Državni praznik v Romuniji.** Preteklo nedeljo je praznoval romunski narod svoj tradicionalni državni praznik. Višek proslave je tvorila parada vojaštva pred kraljem in pred maršalom Antonescom, Führer je odredil kot svojega zastopnika pri tej proslavi Generalfeldmarschall-a List-a. Istočasno je brzojavno čestital kralju Mihaelu in maršalu Antonescu. Svoje brzojavne čestitke v imenu vlade Reicha je poslal tudi zunanji minister v. Ribbentrop.

* **Izbruh vulkana Azama na Japonskem.** Preteklo soboto je izbruhnil na Japonskem vulkan Azama, ki se nahaja v pokrajini Nagano med Takazakijem in Njedo. Izbruh ognjenika je spremljalo votle bobnenje, ki je bilo tako silno, da je prebivalstvo zbežalo iz svojih hiš ter prenočilo na prostem. Obenem je nastal dež, pomešan s pepelom. Glede škode, ki jo je izzval ta izbruh, še ni nič znanega.

* **Etiopijo so pozdravili in se vrnili.** Povodom »Dneva italijanskega imperija« je startalo v Rimu vojaško letalo pod poveljstvom podpolkovnika Amadea Paradisija, da bi poneslo v Etiopijo se nahajajočim Italijanom in domačinom moralnega krepla v obliki letakov. Imenovano letalo je po trideseturnem poletu pristalo na nekem italijanskem vzletišču dne 9. maja ob 21.35. uri. Hrabro posadko je pozdravil šef generalnega štaba letalstva general Fougier, prisotna pa sta bila tudi drugi tajnik fašistične stranke Ravasio in zastopnik Italijanske Afrike Teruzzi. General Fougier je izrazil hrabri posadki, ki je zmetala nad Etiopijo letake, visoko priznanje in pozdrav ministrskega predsednika Mussolinija.

* **Zagreški odvjetnik je moral v koncentracijsko taborišče.** V Zagrebu je neki advokat zahteval za neko intervencijo pri oblasti honorar v znesku 90.000 Kuna. Sodišče ga je obsodilo na globo 100.000 Kuna, razen tega bo pa moral v koncentracijskem taborišču leto dni razmišljati o prepovedi takega interveniranja.

* **Neguš Haile Selasije deli odlikovanja...** Abesinski neguš Haile Selasije je brez navedbe razlogov odlikoval znanega angleškega generala in specialista v umikih, Wavell-a, z redom »Salomona Modrega«.

Ako želite, da Vam Vaš pismonoša

Štajerskega Gospodarja

vsak teden prinese na dom, Vas prosimo, da ta tednik takoj naročite pri pismonoši ali pa na pošti. Pismonoša prevzame od Vas naročnino — četrtletno RM 1.20, ter Vam bo prinašal časopis. S tem si prištedite naročevanje pri upravi in nakazovanje naročnine.

Vsak pismonoša sprejema naročila in naročnino za »Štajerskega Gospodarja«.

PK-Kriegsbericht Herber (Sch)

Flußufer wird mit Drahhindernissen gesichert. An einem Fluß im Osten, der jetzt bei der Schneeschmelze Hochwasser führt, werden die Ufer durch Drahhindernisse gegen Überraschungen gesichert

TO IN ONO

o. **Kakor Grönland.** Vzhodno morski otok Bornholm je prezimil kakor Grönlandija. Cele mesece je bil popolnoma odrezan od ostalega sveta, le od slučaja do slučaja je imel zračno zvezo s Kopenhagenom. Po dolgih mesecih je šele neka ladja, natovorjena z raznimi živili, zopet lahko dosegla neko bornholmsko luko.

o. **Pridelki Britanske Indije,** ki je danes po Japoncih ogrožena, predstavljajo za Anglijo največji vir že večstoletnega bogastva. Po neki statistiki so leta 1939 v Indiji pridelali 36,5 milijonov ton, to je 39,6% svetovne produkcije riža, nadalje 10,9 milijon ton ali 6,6% svetovnega pridelka pšenice, 3 milijone ton ali 10,6% na celotnem svetu pridelanega sladkorja, 0,9 milij. ton ali 14,3% svetovnega pridelka bombaža, 1,04 milij. ton ali 69,3% svetovne produkcije ogrščice, 0,47 milij. ton ali 18,8% lanenega semena, 1237 milij. ton ali 99,1% vsega pridelka jute ter 0,205 milij. ton, to je 41,6% svetovne produkcije čaja. Morebitna izguba Britanske Indije bi pomenila za Anglijo velikanski udarec.

o. **Trgovska mornarica Avstralije** izpodriha komaj 550.000 brutoregistrskih ton ter šteje 480 ladij. Od teh je večina samo

za obrežno plovbo. Ladjedelnice so v skromnem plovju ter ni upanja, da bi se Avstralija v tem pogledu sama dvignila.

o. **Svetišče Jasakuni v Tokiju.** Tempelj Jasakuni v Tokiju je po evropskih pojmih nekaj sličnega, kakor so pri nas častni grobovi neznanih junakov. Vsak tuj diplomat, vsaka tuja delegacija, ki pride v glavno mesto, obišče ta tempelj, da na ta način počasti japonski narod. Notranji smisel tega svetišča je pa pri Japoncih še veliko globlji. Po pojmihi šintoizma, to je verskega državnega kulta Nippona (Japonske), uživajo junaški predniki, ki so žrtvovali življenje za domovino, prav posebno visoko božjo stopnjo. Ti junaki, ki so dali svoje najvišje za narod, niso mrtvi. Njih duše so deležne božje časti ter so v svetišču Jasakuni našle svoje bivališče. V tem svojem bivališču v zvišanem božanstvu doživljajo srečo in bol svojega ljudstva ter čuvajo Japonsko in njegov narod. — Sedaj še le razumemo, zakaj je šef japonske mornariške flotile, ki je bila dočlena za napad na angleške bojne ladje »Prince of Wales« in »Repulse« pri izdajanju navodil za napad, zaključil svoj govor z besedami: »Imate priložnost, ki se ponudi le vsakih tisoč let enkrat. Na svidenje v svetišču Jasakuni«.

MALI OGLASI

Vsaka beseda stane 10 Rpf, mastno tiskane besede 20 Rpf. Pristopnina za šifro je 35 Rpf, pri iskanju služb 25 Rpf. Za dostavljanje pisem pod šifro sprejemanje oglasov je v četrtlet ob prvi predplačilu, iz podeželja tudi v veljavni poštini znamkah Najnižja

cenena beseda 20 Rpf. Pristopnina za šifro je 35 Rpf, pri iskanju služb 25 Rpf. Za dostavljanje pisem pod šifro sprejemanje oglasov je v četrtlet ob prvi predplačilu, iz podeželja tudi v veljavni poštini znamkah Najnižja

Razno:

Dne 10. maja ob 20.30. uri se je izgubila

zapestna ura

v Sachsenfeld-u tik pred Kraschetzovo trgovino. Pošteni najditelj naj jo vrne v Sachsenfeld-u Bürgermeister-u. Dobi nagrado. 690-1

Izgubila se je

Kleiderkarte

na ime Sawerschek Thomas, Cilli, Laisberg Nr. 34. 689-1

Menjam stanovanje v Cilli-ju

obstoječe iz: kuhinje z vodovodom, shrambe in sobe z balkonom, z enakim ali tudi večjim. Ponudbe pod »Zamenjava«, Marburger Zeitunge, Geschäftsstelle, Cilli. 725-1

V dveh mesecih

se naučite nemščine. Cenen pouk. Marburg. Hotschewargasse 16. 710-1

Kupim:

Kateri dober čebelar mi proda 3—4 družine

čebel

s panji vred; tudi od raznih čebelarjev, Alois Soritsch, Buchbinder, NS-Gaudruckeri Leykam, Graz, Stempferg. 7. 659-3

Molzne kože in zajce

kupim. Plačam odgovarjajočo ceno. Ponudbe pod »10« na upravo lista. 682-3

Kupim mlatilnico

v dobrem stanju, 22 col široko, na motorni pogon. Maria Podgorschek, pekarna, Kirchberg i. d. Bühlern. 699-3

Kupim ptico pevko:

kanarčka, liščka (štiglica), čížeka (Zeisig). E. Gaspari, Cilli, Beethovenstr. 11. 719-3

Posestva:

Posestvo vzamem v najem. Ponudbe na upravo pod »Posestvo«. 708-1

Prodaj:

Prodaj, ali zamenjam

klavir (Stutzflügel) za klavirsko harmoniko — 120 basov. Ilovnik Franz, Pamentsch-Windischgraz. 695-6

Prodaj 4 beje zajkle, eno z mladico. Kupim 3 rejene zajce za klanje. Thesen, Gutendorf 165, Post Kötsch bei Marburg. 724-4

Služba išče:

15-letno dekle

išče vajeniško mesto v trgovini z mešaninam blagom. Kmetec Aloisia, Rast 230. 700-5

Dekle, ki zna šivati, išče službo za lahka dela. Posebno veselje ima do konjev. Anna Tilko, Einöd bei Cilli. 685-3

Gebildete ältere Frau

wünscht auf dem Lande oder kleinen Stadt zu Kindern oder zur Krankenpflege ohne Vergütung in Familie unterzukommen. Zuschriften an die Verwaltung unter »Ältere Frau«. 693

Vdova išče službo kjerkoli v gospodinjstvu ali hotelu za lahka dela. Marija Spech, St. Britz, Skalis, Wöls bei Cilli. 717-5

Vdovec brez otrok, več vrtnarstva in drugega dela, išče mesto hišnika. Cizelj, Josefstraße 17, Brunnendorf. 723-3

Službo dobi:

Hišno pomočnico,

ki je čedna in zna tudi kuhati, sprejem takoj. Sdolschek Karl, mesar, Cilli. 718-4

Wachmänner für die besetzten Gebiete im Westen gesucht. In Betracht kommen in erster Linie Rentner, Pensionisten und einsatzfähige Invalide, sowie auch Arbeitskräfte, welche nicht in einem festen Arbeitsverhältnis stehen. Bewerber, welche bereits in einem kriegswichtigen Arbeitsverhältnis stehen oder dafür in Frage kommen, scheiden aus. Unbescholtenheit ist Voraussetzung. Anfragen sind an die zuständigen Arbeitsämter zu richten. Nähere Auskünfte durch die Dienststelle in Graz, Sackstraße 27, Tel. 42-42, Thiel Rudolf, Werbeleiter.

424-6

Pridno služkinjo vajeno vsega dela, ki pomaga tudi v kuhinji, se takoj sprejme. Predstaviti se je v kavarni Viktringhof, Marburg, Viktringhofgasse 30. 672-6

Kuharico sprejemem takoj. Büdefeldt, Herrengasse 14/I, Marburg/Drau. 698-6

Gospodinjsko pomočnico, ki ima veselje do otrok, sprejemem. Predstaviti se pri Gertha Deutsch, Marburg, Kepplergasse 3. 683-6

Iščem

majerja

s petimi delovnimi močmi. Grazerstraße Nr. 38, Potschgau. 688-6

Čevljarskega pomočnika sprejemem. St. Dobowschek, 47er Platz. 680-6

Sprejemem učenca

Tischlerei Jugg, Drauweiler/Marburg, Terbutzgasse 33. 681-6

Pridno natakario

in kuhinjsko dekle sprejemem. Vollgruber, Hindenburgstraße 17. 684-6

Trgovskega vajanca

kmečkih staršev, ki je dovršil višjo ljudsko šolo, ne preko 15 let starega, pridnega in poštenega, sprejme v trgovino mešanega blaga tvrdka Johann Regwath, Peilenstein. 697-6

Sprejemem več

mizarskih pomočnikov

in vajencev. 709-6

Krojačico z znanjem moške in damske garderobe sprejemem. Boitz Ernst, Marburg, Mellingerstraße 2. 712-6

Sprejemem učenca,

ki ima veselje do vrtnega dela. Vrtnarstvo Ranner Konrad, Marburg/Drau, Gornikgasse 7. 713-6

Iščem dekile

za vsa dela, tudi vrtna. Vrtnarstvo Ranner Konrad, Marburg/Drau, Gornikgasse 7. 714-6

Trgovskega vajenca

za trgovino mešanega blaga s popolno oskrbo, iz poštene hiše, takoj sprejemem. Ponudbe na Anton Golenko, Kaufmann, Kellersberg bei Friedau. 701-6

Bucg-Lichtspiele

Marburg, Burgplatz 1

Der Strom

Ein Terrafilm nach dem Drama von Max Halbe mit Lotte Koch, Hans Söhner. Für Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen. 720

Sluškinjo za vsa hišna in vrtna dela sprejemem. Smrekar, Gemischtwarenhandlung, Neudorf 5. 722-6

Zidarje, delavce za betonska dela ter pomožne delavce sprejemem. Obenem je tudi prosto mesto hišnika. »Gradivo«, C. Pickel, Marburg, Tauriskergasse 39. 707-6

Kuharica sprejemem. Apothekergasse 2/II, Marburg an der Drau. 703-6

Trgovske vajence

sprejme večja trgovina na deželi. Hrana, stanovanje in perilo v hiši. Ponudbe pod »marljiv« na upravo lista. 691-6

Ženitve - Dopisi:

Mlad fant, prijazen, želi v svrhu ženitve poznanstva s poštenim dekletom v starosti od 18 do 20 let. Resne ponudbe s sliko pod »Vesela pomlad« na upravo lista. 686-7

Mladenič polnoleten, visoke postave, izučen kovaški pomočnik, želi poznanstva z dekletom ali vdovo brez otrok od 18 do 30 let v svrhu ženitve. Prednost imajo one, kjer obstoja že kovaška obrt. Ponudbe s sliko na upravo lista pod »Kovač«. 696-7

Iščem v svrhu

poznejše ženitve

znanja z mladim prikupnim kmetijskim dekletom z nekaj lastnine. Sem mlad, zdrav, 1.68 m visok. Slika zaželjena. Ponudbe na upravo lista pod »M 25/25«. 694-7

Fant star 28 let, železničar, želi v svrhu ženitve znanja z izobraženo gospodično čistega srca, ki mu bo zvesta spremljevalka na poti življenja. Prednost imajo šivilje ali izučene kakšne obrti. Izključena ni lastnica malega premoženja. Zaželjena slika s ponudbo na upravo lista pod »Zaželjena sreča«. 687-7

Gospod srednjih let s stalnim zaslužkom **želi poročiti**

marljivo delavno dekle ne oziraje se na premoženje. Ponudbe pod »Lepa bodočnost« na upravo. 704-7

V svrhu ženitve

iščem gospodično

od 30 do 35 let, prijetne zunanosti, katera ima sposobnosti in veselje do vodstva dobro vpeljane obrti, združene z gostilno in kmetijo. Dopise s sliko, ki se vrne, na upravo lista pod »Zukunft 1«. 702-7

Gospodična iz Marburg-a

stara 22 let, bi poročila značajnega gospoda od 22 do 35 let, najraje železničarja s stalno službo. Resne ponudbe s sliko na upravo lista pod »Srečna bodočnost«. 705-7

27-letni fant

želi v svrhu ženitve spoznati gospodično, staro od 18 do 24 let. Slika zaželjena. Ponudbo poslati na upravo lista pod »Lepl maj«. 706-7

Fant srednjih let

z lepimi dohodki in doto, želi spoznati v svrhu ženitve dekle ali vdovo brez otrok. Resne ponudbe na upravo lista pod »Srečna bodočnost 10«. 711-7

Preprosto pošteno dekle

iz dežele se želi poročiti z železniškim uradnikom ali nastavljenim pismonošom, najraje iz Cilli-a. Starost 30-40 let. Le resne ponudbe s točnim naslovom poslati na upravo St. G. pod značko »Lepa bodočnost 30«. 715-7

Mizar v državni službi želi poročiti gospodično, staro od 23 do 28 let. Lepa preteklost je predpogoj. Resne ponudbe s sliko na upravo lista pod »Ni vse denar«. 716-7

DER CHEF DER ZIVILVERWALTUNG IN DER UNTERSTEIERMARK
Der Beauftragte für Arbeitsfragen

Razglas!

Vsi poslovodje, kateri nameravajo sprejeti v času do 1. 3. 1943 moške ali ženske učence ali priučence, morajo glasom § 10 2. Verordnung über den Arbeitseinsatz in der Untersteiermark z dne 12. 2. 1942 (V.- u. A.-Bl. Nr. 66, S. 473) učna mesta javiti najkasneje do 1. 7. 1942 pri za svoj obrat pristojni borzi dela (Arbeitsamt). Formulari za prošnje se dobe pri borzi dela (Arbeitsamt).

Marburg/Drau, dne 11. maja 1942.

726

Dr. Henninger

OGLAŠUJTE!

Landes-Hypothekenanstalt für Steiermark

GRAZ, Radetzkystrasse Nr. 15

CILLI, Postfach

Hipoteke na posestva
po mestih in na deželi

Občinska posojila

Naselitvena posojila

Reichsgau jamči za vse obveze zavoda

Frankenbad

pri Rann-u

najbolj vroče terme na
Spodnjem Štajerskem —
59 stopinj Celzija

otvarja sezono dne 1. junija

Cene sob RM 1.50 do RM 3.—
Popolna oskrba od RM 3.20 naprej.
Pavšalne kure od 10 dni naprej RM 65.—
Pavšalne kure od 20 dni naprej RM 117.—

V pavšalnih cenah je zapopadeno: stanovanje,
hrana, kopeli in zdravniška preiskava.

Kopališče leži v pokrajinsko prekrasni okolici
sredi naravnega parka brez vsakega prahu ter
nudi že po svojem položaju preveč razdraženim
živcem sigurno oddih in okrevanje.

Radioaktivna hipotermia je znana glede izrednih
zdravilnih uspehov pri vseh revmatičnih boleznih,
zlasti pa pri ischiasu, visokem krvnem pritisku in
pri ženskih boleznih.

Protindikacije so srčne in pljučne bolezni.

Vprašanja je nasloviti na

„Graf Attemsische Gutverwaltung Rann“,

Telefon Rann 2

Telegram na naslov „Attems Rann“

Postaja brzih vlakov Rann (Save) in Brückl (Dobova)

692

**Sredstva proti škodljivcem
za vinogradništvo
in sadjarstvo!**

- Floravit, arzena prosto sredstvo za
poletno škropljenje
- Fusibar, bakreno apneni prašek
- Žveplenoapnena brozga
- Kolloisan, žvepleno sredstvo
- Solvolan, proti krvavi uši
- Parasitol, proti drevesni uši
- Lim proti gosenicam
- Cepilni vosek itd.

dobite poceni pri

721

F. SCHERBAUM - PETTAU
Minoritenplatz

**Čas za-
temnitve**

Je od 21.30
do 4.30
ure

Cunje krojaške odrezke, staro
železje in kovine, papir,
ovčje volno, svinjsko in govejo dlako
(arovec) kupuje vsako količino Alois
Arbeiter, Marburg, Draugasse 5. 507

Veletrgovina z vinom

išče za vinski okoliš na Sp. Štajer-
skem

nakupovalca vina

ki je večč nemškega jezika in pri
proizvajalcih dobro vpeljan. - Po-
nudbe na upravo lista pod »Dauer-
verbindung 1942«. 651

Stalno kupujem

proti gotovini vsa

**zdravilna zelišča,
cvetje in korenike.**

Walter Gremse,
Kräutergrosshandlung

Graz, Gartengasse 22

KUPUJEM

vse vrste tekstilne odpadke, cunje,
krojaške odpadke, medenino, baker,
svinec, cink, staro železo, litino itd.

Iščem zastopnike

in nakupovalce

v vseh mestih in krajih Spodnje šta-
jerske. Ponudbe na trdiko:

JOHANN SLUGA,

Großhandel mit Rohstoffen, Mar-
burg, Triesterstraße 22, Fernruf 2272

Spodnještajerci!

Organizacija Steirischer Heimatbund
Vam olajšuje uk nemščine!